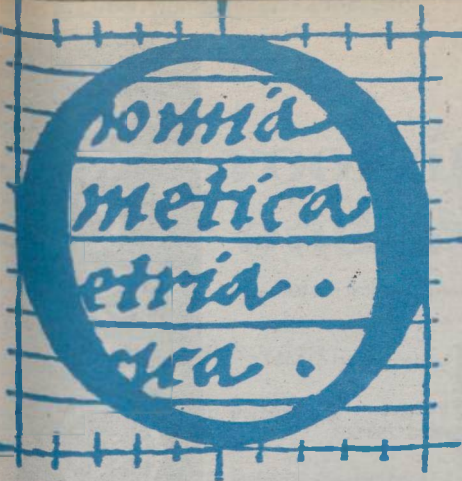

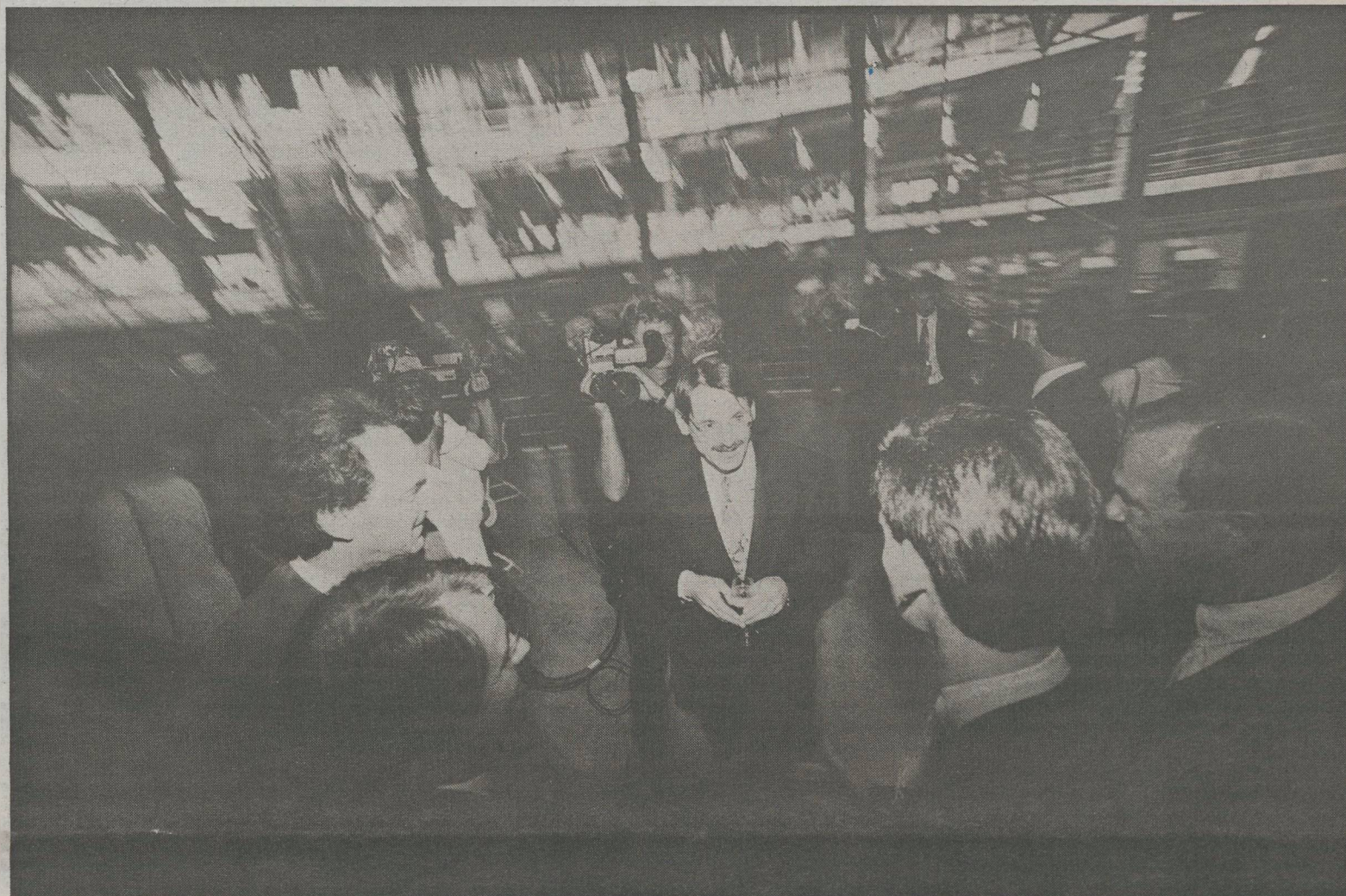
bservant 3

Jaargang 13, 10 september 1992

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • adres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

Het was weer een en al opening wat de klok sloeg. Het academisch jaar bijvoorbeeld, her en der door hooggeleerde heren die tussen de vallende bladeren wat mijmerden over het hoger onderwijs. Of een gebouw hier in Maastricht, door een excellentie die meteen de gelegenheid te baat nam om de academische ziekenhuizen de wacht aan te zeggen, voordat hij een anjer in een vaas mocht duwen. Ondertussen werken de juristen gewoon door: zij beginnen twee nieuwe postacademische opleidingen voor Europese geesten. De medici moeten het in de toekomst zonder hun smaakmaker Greep doen. Het is uit met de vliegende asbakken en anderszins stormachtige vergaderingen. Wel heel keurig is natuurlijk minister Hirsch Ballin, die de opening van het academisch jaar versteerde door een zaal verder de oorlog aan het boevenpak te verklaren

Dreigende taal voor academische ziekenhuizen

Alsnog toestemming voor bedrijfskunde

Twee cadeautjes nam minister Ritzen gisteren mee bij de officiële opening van het (para-)medische faculteitengebouw in Randwyck. Het ene is een gift zonder dubbele bodems: de faculteit economie mag beginnen met een studierichting (internationale) bedrijfskunde. Het andere presentje is ingewikkelder: Ritzen is niet van plan een academisch ziekenhuis zijn academische status te ontnemen, maar hij wil nog steeds bezuinigen in deze sector. Verder wil hij medische faculteiten meer invloed geven in hun relatie met academische ziekenhuizen.

De grootste blijdschap na Ritzens speech heerste ongetwijfeld niet in de feesttent bij het nieuwe faculteitengebouw, maar in de behuizing van de economen aan de Tongerse straat. De economische faculteit heeft dan toch eindelijk, nadat de goedkeuring in eerste instantie door de minister was opgeschort, het groene licht gekregen om met een studierichting bedrijfskunde te beginnen. Deze keer was de minister wel tevreden over de "internationale invulling" van het programma. De faculteit mag zich voortaan "faculteit der economische wetenschappen en bedrijfskunde noemen", kondigde Ritzen aan. Vlak voor de vakantie had het er nog even om gespannen of de universiteitsraad zijn goedkeuring zou hechten aan de bedrijfskundeplannen. De U-raad verweet de faculteit een onvoldragen en onvoldoende doordacht stuk op tafel te hebben gelegd, waarin met name de positie van het talenonderwijs slecht was geregeld. Dit valt voor een belangrijk deel buiten het curriculum, terwijl de eisen die aan de studenten worden gesteld het normale VWO-peil te boven gaan. Bovendien wordt de talenkennis getoetst, iets wat de U-raad een doorn in het oog was. Alleen datgene

kan getoetst worden wat opgenomen is in het curriculum, vond de raad. De faculteit vreest echter voor een te zwakke vakinhoudelijke inbreng als een deel van het curriculum aan talenonderwijs opgaat. De discussie heeft principiële kanten, erkende ook het college van bestuur, omdat in het kader van de internationalisering in hoge mate vreemde-talenbeheersing van studenten geëist zal worden. Maar als het bedrijfskundevoorstel terugverwezen zou worden naar de faculteit, zou dat de aanvraag bij de minister in gevaar brengen, stelde het college in juni. Onder druk van dat dreigement ging de raad accoord met het bestaande plan, dat vervolgens aan de minister werd gezonden. Het enige wat het college wilde toezeggen was dat het beleidsvoorstellen over de positie van het talenonderwijs zou doen. Dit beleid zou ook consequenties krijgen voor de nieuwe bedrijfskundestudie.

Of de medische faculteit en het academisch ziekenhuis even blij moeten zijn met de Maastrichtse rede van Ritzen als de economische faculteit is de vraag. Vorig jaar sloeg er een golf van onrust door de academische ziekenhuizen toen Ritzen aankondigde te moeten bezuinigen en

daartoe eventueel een of meer der acht ziekenhuizen van zijn academische status te zullen ontdoen. Die "mogelijke optie", vertelde Ritzen nu, had echter toen en nu niet zijn voorkeur. Hij zoekt andere wegen om te bezuinigen. In Maastricht gaf hij aan in welke richting hij denkt. Het belangrijkste is een nadere definiëring van de taken die het academisch ziekenhuis voor de bijbehorende medische faculteit uitvoert, de zogeheten werkplaatsfunctie. De faculteiten en de ziekenhuizen zullen in de wettelijk vereiste samenwerkingsdocumenten voortaan veel explicieter dan tot nu toe moeten aangeven wat precies die werkplaatsfunctie behelst. De ziekenhuizen hebben de neiging die nogal ruim op te vatten, zei Ritzen, die daarop liet volgen niet van plan te zijn voor taken te betalen die eigenlijk voor rekening van de zorgverzekeraars zouden moeten komen. Ritzen wil in de toekomst alleen nog maar die activiteiten financieren die duidelijk een onderwijs- en onderzoekskarakter hebben. De patiëntenzorg valt hier slechts onder strikte condities onder, terwijl ook de opleiding tot medisch specialist en het toepassingsgerichte onderzoek buiten de boot vallen. Ritzen vindt wel dat de positie van de medische faculteiten in de onderhandelingen met de ziekenhuizen "pregnanter" moet zijn. Bovendien suggereerde hij dat de faculteiten voor hun onderwijs- en onderzoeksbehoefte meer zouden moeten uitwijken naar gewone ziekenhuizen, omdat de patiëntenpopulatie van de academische zusters te weinig representatief zou zijn. Als instellingen van topzorg wordt daar vooral de "onbegrepen pathologie" interessant gevonden, ten koste van "gewone ziektebeelden". De minister kondigde aan de "exclusiviteit van het academisch ziekenhuis als bekostigde werkplaats" te zullen heroverwegen. Hij zei echter niet met zoveel woorden dat voortaan die middelen wellicht naar de reguliere ziekenhuizen zullen worden overgeheveld.

Ritzen in het middelpunt tijdens de opening van Randwyck (zie ook pagina 5) - (foto Nelis Tutkey)

Tempobeurs gaat voor iedereen gelden

Minister Ritzen heeft haast met de tempobeurs. Vanaf volgend studiejaar moeten alle ouderejaars aan forse eisen voldoen om hun studiebeurs te houden.

Het wetsontwerp studievoortgangscritique, afgelopen vrijdag door het kabinet afgerond, betekent dat niet alleen eerstejaars, maar alle studenten vanaf volgend jaar aan tempo-eisen moeten voldoen. Slaag je daar in een studiejaar niet in, dan moet je betalen: de beurs voor het afgelopen jaar wordt alsnog een rentedragende lening. Het kabinet denkt dat de maatregel al snel 100 miljoen gulden per jaar zal opbrengen. Maar volgens Ritzen gaat het vooral om het principe: wie onderwijs geniet, heeft ook de plicht om te presteren. Van het eerste jaar was al bekend dat je er maar 4 studiepunten - tien procent van de studielast - hoeft te halen. Reden voor die lage eis is dat veel studenten in de propedeuse nog zoekende zijn en/of van studie veranderen. In latere jaren worden de eisen "substantieel hoger", schrijft Ritzen bij zijn wetsvoorstel. Maar de precieze norm is nog niet vastgesteld. De minister laat dat afhangen van een internationale vergelijking en van onderzoek naar wat de gemiddelde student nu presteert. Studentenorganisaties hebben direct verontwaardigd gereageerd op de tempobeurs voor ouderejaars. Terwijl de 'studeerbaarheid' van veel studie-programma's nog aan alle kanten hapert, worden de studenten al onder hoge druk gezet. De bonden denken dat studenten nu moeilijke studies in exacte en technische vakken nog meer gaan mijden en met oogkleppen gaan studeren om hun punten te halen. Het ISO vindt het daarnaast volstrekt onrechtvaardig dat de huidige studenten onder de maatregel vallen; zij kunnen immers geen lichtere studie meer kiezen.

Ook universiteiten (VSNU) en hogescholen (HBO-raad) zijn onaangenaam verrast. De vrees voor 'risicomijdende studiekeuze' delen ze met de studenten. Bovendien wilde men eerst de ervaringen met de tempobeurs in de propedeuse afwachten. Het rekenen met studiepunten is - vooral in het HBO - nog lang niet overal praktijk. Hetzelfde geldt voor goede voortgangsregistratie. De universiteiten hebben zich steeds verzet tegen een jaarlijkse melding van de studieprestaties aan de Informatiseringsbank; ze willen geen politie-agent worden en vrezan bergen extra werk.

Wammes Bos

HOP/Frank Steenkamp

Paarltyes

•Sociëteit Xaviëra voor feesten en borrels. Bij ons is alles mogelijk. Info: Ono 043-257453.

•TAM-TAM' CD-verhuur. Nu al meer dan 3000 CD's. CD's kopen max. f35. Oude Tweebergenpoort 7a M'tricht (nabij Vrijthof). Tel. 256726.

•Toe aan vakantie? huur de BUBU-personebus voor maar f55 pd en 100 km vrij (excl. BTW) tel. 256162.

•DANSERS GEVRAAGD Projectgroep Dans zoekt voor theatergroep enkele enthousiaste dansers. Mannen zijn extra welkom INFO: HEIN/TRUDY 043-470185.

•Schrijf snel in v. cursussen AQUARELLEREN, TEKENEN n. de waarneming en GRAFISCH VORMGEVEN. f 95,- Bel SG 883545.

•Te huur in Maastricht/Belfort gestoff. appartement, living, 2 slaapk., keuken bijkeuken douche toilet kelder. f1100 all in. tel 043-470897 na 1600 u.

•Niet alleen schrijvers zijn welkom bij IKONOMIX! Bel voor info 043-888705 of 619089.

•HEERENHUIS ADRIANUS heeft op korte termijn KAMERS vrij. Hospiteren: wo 23 sept vanaf 1930 u. Bel: 479357.

•LUSTRUMGALA MFV REFLEX 17 okt in La Butte au bois kaarten a f40 (met ontbijt f50) GIRO 138518 tnv Stichting au Hazard.

•Hobbelen! Na-introductie SV Circumflex 18 t/m 20 september. inschrijven op Herbenusstr. 9 Tel. 251088.

•Verhuizen duur? Niet met de BUBU-bus f45,- en 25ct/km met 100km vrij (excl BTW) tel. 256162.

•Genoeg van alleen maar uitgaan, slapen en studeren...

•Het is tijd dat jouw toneel talent ontdekt wordt! Kom naar de Presentatie-avond van stud. toneel ver. Alles is Drama 23 sept 2000u. CCV-Theater.

Iedere letter, leesteken of spatie is één hokje

Prijs	
1,50	
3,00	
5,00	
7,50	
10,00	
12,50	

Paarltyes vóór dinsdagmiddag 16.00 uur via bovenstaand rooster(thuis invullen s.v.p.) inleveren bij de redactie, Keizer Karelplein 10. Alle Paarltyes moeten betaald worden. Voor langere teksten geldt het normale millimetertarief.

•Gitaarlessen starten weer. acc/electr. 043-616659.

•Wo 30 sept Savelsbosloop 7,5 km rennen door 't bos. Aanv 17.30 info Lars 616491.

•TK. LANCIA A-112 Elite (Autobianchi) i.z.g.st. wit, 5 versn., sp.vlgn., rad/cass., APK tel.04750-40400.

•Pijn is fijn op Jekerdal elke dond.av. UROS looptraining 19.45.

•Zin in een cursusje Grime? Of toch maar 'n cursusje licht? Of 'n cursuses... Presentatie-avond Alles is Drama 23 sept. 2000u CCV-Theater.

•Dan heeft een jaar Integrand MEDEWERKERSCHAP je aardig wat te bieden!! tel. 043-883355.

•Er is nog plaats bij cursussen MODELTEKENEN en SCHILDEREN v. studenten en medw. Bel SG 883545. 10 lessen f 130,-

•Bier zoals bier bedoeld is bij SV Circumflex. Na-introductie. Info:251088.

•17 okt LUSTRUMGALA REFLEX Au Hasard swingen in stijl.

•De BUBU-bus maakt verhuizen pas echt goedkoop.

•DOMUS DISPUTATORIS LUCIFUGA likt zich op deze wijze graag in bij de nieuwe Praeses van het ONAFHANKELIJK HEERENDISPUUT LUCIFER.

•Ondanks zijn niet-klassieke inslag feliciteert het Letterkundig Genootschap VLUIT IS DE VOEDSTER DER WETENSCHAP LUCIFER met zijn nieuwe Praeses.

•ROBBIE MI AMOR, mi novo LUCIFER-ABACTISJE, felicitatie van jouw eigen, lieve PIZZA GROSSA!

•IN HEMELNAAM, wat is toch di inhoud van HEERENDISPUUT LUCIFER....ZAAD? (citaat Lucifuga-vriendin).

•Inkom gemist? Introductie gemist? Mis je laatste kans niet! SV Circumflex.

•MODERNE DANS gratis open lessen Projectgroep Dans ma 14-9 beginners 19 uur, midden 20 uur; di 15-9 midden 18.30uur CCV Herbenusstr 89 INFO: 043-470185.

•Au revoir Au Hasard.

•De zaak loopt als een dolle, ik ben nooit meer thuis. Integrand medewerkerschap tel:883355.

•LOU als QUAESTOR, LUCIFER FAILLIET!!!

•Kaart nooit met een lid van LUCIFUGA! Kesselsekade-eikels: f194 graag.

•Alles is Drama bestaat 10 jaar! Dat gaan we eens even stormachtig vieren. Samen met Shakespeare! (en nog een paar anderen).

•Strak pak in je kast hangen? Gebruik 'm wekelijks..Integrand medewerkerschap tel 043-883355.

•Weet je nog steeds niet wat hobbelen is? Kom erachter in de na-introductie van SV Circumflex.

•Wie gaat mee Afrikaans dansen in Visé za 12/9? Carel Thijs tel.883346/617532.

•Café van Sloun gaat er wat aan doen! Let op onze acties en activiteiten de komende maanden. Met o.a. vanaf 1okt. een weekendschotel en Happy Hour op zond.

•Tel.tikker f75 Tel:252006.

•Kennismakingsborrel oddm Les Sacripantes wo 23 sept. in café Metamorfoos om 2100 h. (Kleine Gracht 40-42).

•De 7-sprong van SV Circumflex: 1. inschrijven 2. na-introductie 3. hobbelen 4. 18-9 5. 19-9 6. 20-9 7. ???

•Theatergezelschap uitverkocht zoekt spelers. Open

avonden 16+30 sept. Info Bob Lopper 043-437036.

•Heerendispuut Lucifer zuiver kwaliteit dat telt cafe Confuus 14-9/2100u.

•Huish.hulp gevraagd 10 gulden p.u. tel.618447.

•Mid life Hermenie zoekt trompetist(e) wel met enig muzikaal niveau inl werkd. 253128.

•Facultaire introductie leuk? loop eens een echte introductie! 18 t/m 20 sep SV Circumflex Hobbelen!

•Wij zoeken assistentie bij een direct-marketing actie glastuinbouw. Eis: kennis van glastuinbouw en marketing. bel: Agro Marketing Support 630120.

•Introductieweekend van AEGEE-MAASTRICHT: donderdagavond 1 okt. tot zondag 4 okt: meer informatie bij Hank (434071).

•Française biedt conversatielessen aan; tel:255576.

•De studie-infotheek een bezoek meer dan waard! Zie rubriek Student en Zaken in deze Observant.

•AEGEE-WEEKEND: 1 t/m 4 okt. meer info bel Hank: 434071.

•Verborgen journalistiek talent is van harte welkom bij IKONOMIX! Bel 043-888705 of 619089.

•Deugnieten gezocht!!! oddm Les Sacripantes houdt kennismakingsborrel op 23 sept. om 21.00 h in de Metamorfoos.

•HUGO BOSS HUGO BOSS HUGO BOSS. Tk HerenKOSTUUMS, BLAZERS, BROEKEN. Alles 1/2 prijs! 258646 Chantal.

•Geen beter lid, dan een Circumflex lid! 251088.

•Hoelang duurt het nog voordat jij lid wordt? 16 sept 2100u kennismakingsborrel onafh. damesdispuut PANDORA cafe de oude Klok, tongersstraat13 info:257383.

•MINX geeft infoborrel. 15 sept 20-2200u. D'n dikke dragonder. Women only.

•TK: mooi gelegen OUD-LIMBURGS BOERDERIJTJE met huisweide _ 2200m2. Geschikt voor diverse bestemmingen. Tel. 04408-2042 of 2571.

•Het weekend niet naar pa en ma? Kom dan zat. 12 sept naar café Ma van Sloun. Daar kun je vanaf 2100 genieten van swingende Blues muziek. gratis entree.

•Luciferiaanse hoogte, is hemelse hoogte Cafe Confuus 14 sept 2100u.

•Waarom hebben madeliefjes een geel hartje? Suzanne weet het!! VAN HARTE GEFELICITEERD met je PII!

•Kennismakingsavond ohm QUE PASA, 17 september in café Casjet, Cöversplein 10. Aanvang 20.30 uur.

•Blijf niet ijsberen! Schrijf je snel in voor PINK WINS' water-10-kamp! Inschrijven voor 18 sept. Info:438394.

•Geïnteresseerd om in ontwikkelingsland samen te werken met de bevolking? Bel voor informatie(avond) 24 sept 479821 (Pieterneel).

•Te huur: kamer in centr. M'tricht (incl.eigen keuken) 1/2 okt tm dec. Bel 210758 (Leonie).

•T.k.n.b.w.blauwe Kluwer stud.ed.tel.043-615889.

•AEGEE-FEES; see you in the Momus op woensdag 23 september.

•Waarom moeilijk doen als de keuze makkelijk is! onafh.damesdispuut MINX: Kennismakingsborrel 15 sept 20-2200u in de Dikke.

•Dispuut met inhoud zoekt nog wat vulling cafe Confuus Brusselsestr 14-9/9u.

•Yoga en ademmeditatie voor beginners en gevord. Begel. in groep of indiv. tel.043-432229.

•T.k. moderne 2-zitsbank met fauteuil grenen met kussens tel.043-432229.

•Wegens overcompl. t.k. PIANO i.g.st. (moet gestemd) vr.pr. 1050,- Goede beginnersaanschaf! Tel di-do 881250 anders 217977.

•Disputen, een recht voor allen. PINK WINS, een voorrecht van sommigen. Kennismakingsborrel wo 16 sept in de Clinique.

•Vakantie-gevoel? Pak de BUBU-bus mee.

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg
Uitgave van de Stichting Observant
Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Keizer Karelplein 10
(begane grond)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
telefoon 043-883174,
883125, 883128
Fax: 043-256909

Stichtingsbestuur
Gerard Majoor, Jan van der Made, Ton de Goeij, Jan Muyltjens, Gie van den Broek

Redactieraad
Han Aarts, Pieter Beek, Paul Galestin, Ton Hamelers, Aalt-Willem Heringa, Ad van Itersen, Peter Janssen, Yvonne van Leeuwen, Bertram Veldhuijzen van Zanten, Jeff Wintgens

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Rikl Janssen

Redactie-assistente
Marlies in de Braekt
Jascha de Nooyer

Aan dit nummer werkten verder mee:
Eugène Baak, Peter Caberg, Jorn van Doesum, Wim Ortjens, Nelis Tutkey

Basis lay-out
Geert Setola

Opmaak
Ted Reckman

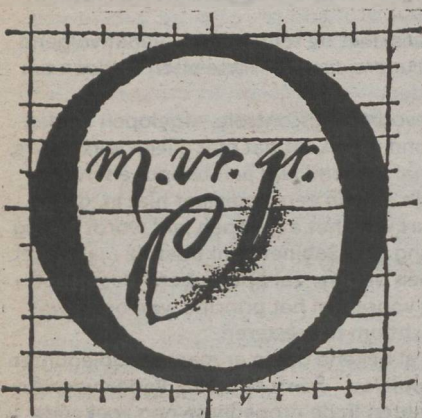
Druk
Limburgs Dagblad
Heerlen

Mededelingen
Voor het inleveren van medelingen zie aanhef op mededelingenpagina

Advertenties
Marlies in de Braekt
Tarieven op aanvraag verkrijgbaar (Voor Paarltyes zie pagina 2)

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis.
Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 36,- per jaar.

HOP
Samen met negen andere universiteitsbladen is Observant aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau.

'Gerommel' met Erasmusbeurzen

In het bericht "NUFFIC pakt gerommel met ERASMUS beurzen aan" (Observant 2) wordt gemeld dat deze universiteit in het recente verleden veel meer ERASMUS beurzen heeft aangevraagd dan uiteindelijk konden worden besteed en daarom nu 'gestraft' wordt via een door de NUFFIC opgelegde korting over het beuzengeld voor het nieuwe academische jaar 1992/93. Daarbij wordt mijns inziens onterecht de indruk gewekt dat de RL bij haar aanvragen in het verleden weinig zorgvuldig te werk is gegaan. Een paar opmerkingen ter verduidelijking.

Ten eerste gaat het niet alleen om de RL maar om alle Nederlandse universiteiten: tot dusver heeft geen enkele universiteit

alle aangevraagde ERASMUS beurzen ook werkelijk gebruikt. Sterker, in 1990/91, het meest recente jaar waarover landelijk gegevens bekend zijn, gebruikten de meeste universiteiten slechts 50% of nog minder van de hen toegewezen beurzen. Daarbij stak de RL met een realisatie van 70% gunstig af.

Ten tweede, een dergelijk lage realisatie t.o.v. de aanvragen is maar ten dele te wijten aan een slechte planning van de zijde van de universiteiten. Omdat de beuzengelden zo laag zijn en er tot dusver in principe een ongelimiteerd aantal beurzen aangevraagd kon worden, bleek het simpelweg verstandig om maar zoveel mogelijk beurzen aan te vragen en die vervolgens over een kleiner aantal studenten te verdelen zodat die tenminste met een enigszins gevulde beurs op reis konden. Met andere woorden: het verdelingsstelsel zelf werkt overvragen in de hand. Dat heeft de RL net als iedere andere universiteit ook gedaan -binnen bepaalde grenzen- ondermeer door mijn toedoen. Ten derde, om deze vicieuze cirkel waarin steeds hoger opgeklopte beursaanvragen leiden tot een steeds grotere niet-realisatie te doorbreken, heeft de NUFFIC dit jaar, in overleg met de instellingen, het verdelingsstelsel voor beuzengelden aangepast. Daarin wordt nu met zogenaamde 'normbedragen' gewerkt waarop kortingen worden toegepast. Die kortingen worden gebaseerd op feitelijke realisaties van de instellingen in afgelopen jaren en zijn erop gericht de instellingen tot een realistischer planning van hun beursaanvragen te helpen. Ik zou dat niet zozeer een 'strafkorting' maar eerder een cor-

rectiemechanisme willen noemen. Of het als zodanig ook gaat werken is voor mij nog de vraag, omdat heel veel aanvragen nog steeds veel meer geld opleveren waar dan bij een hoge niet-realisatie een hogere korting over wordt toegepast, maar per saldo wordt je daar als instelling nog steeds niet armer van.

Ten vierde, door de verhoudingsgewijs hoge realisaties, niettemin, van de RL in zowel 1990/91 als 1991/92 werkt het systeem voor de RL per saldo voordelig uit: relatief krijgt de RL een geringere korting en daarom een hoger beurzenbedrag dan de meeste andere instellingen, waardoor wij onze koppositie als Nederlandse universiteit die per student het meeste ERASMUS beuzengeld ontvangt voorlopig zullen kunnen handhaven. Tenslotte: de claim van de faculteit Economische Wetenschappen in het betreffende artikel dat zij in 1990/91 al haar toegewezen beurzen heeft besteed en dat de niet-realisatie van de RL in dat jaar dus bij andere faculteiten moet worden gezocht is onjuist: ook de FdEW heeft in dat jaar niet alle toegekende beurzen opgebruikt. Wel klopt dat zij een hogere realisatie bereikte dan de andere faculteiten.

Han Aarts

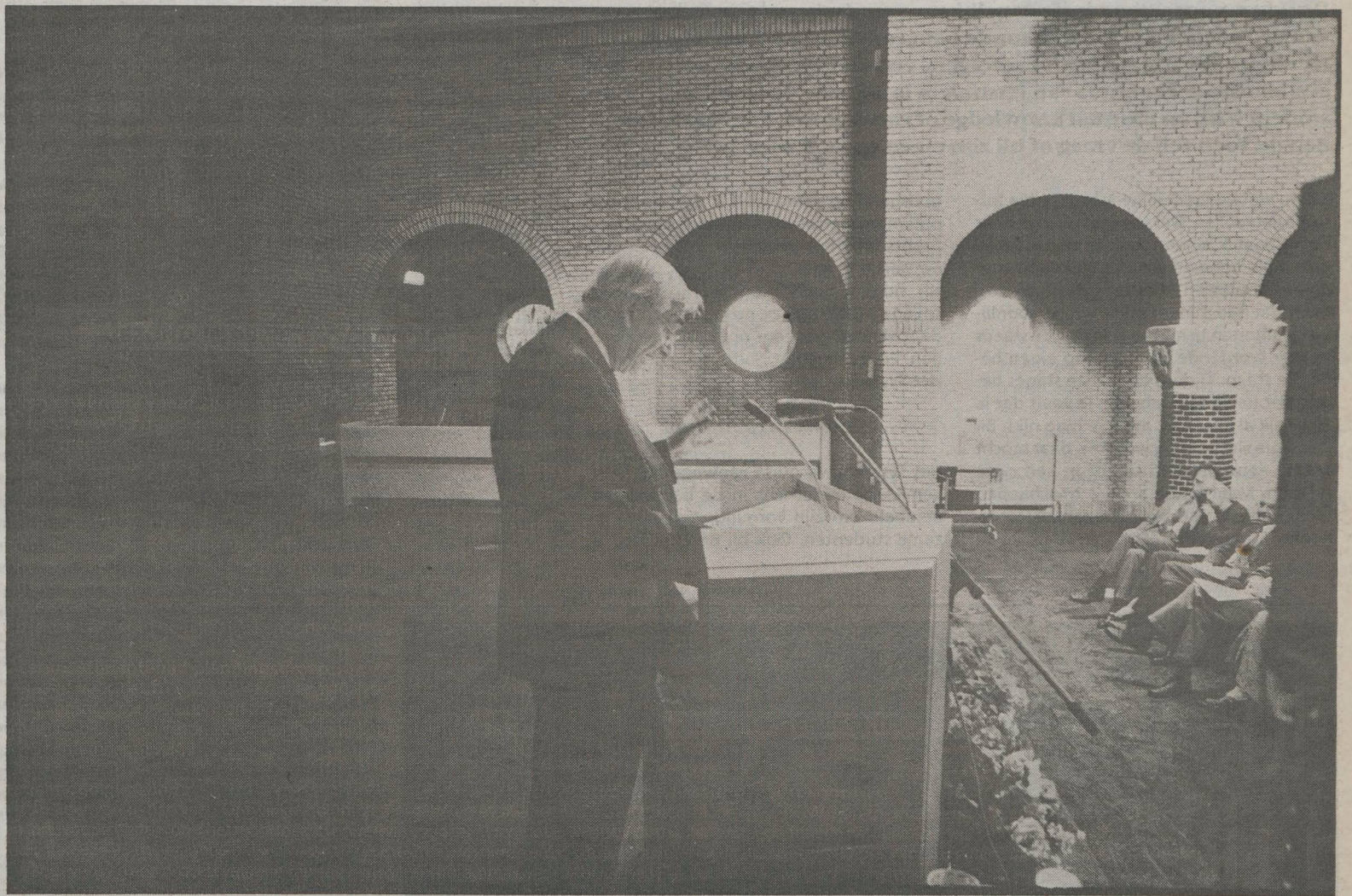
Coördinator Bureau Internationale Samenwerking

VSNU-voorzitter Van Lieshout wil hoger onderwijs in drieën verdelen

Er moet een eind worden gemaakt aan de tweeslachtigheid van veel studierichtingen aan universiteiten en hogescholen. Dat kan door te erkennen dat het hoger onderwijs eigenlijk drie programmatypes verzorgt. Naast de strikt wetenschappelijke- of beroepsvoorbereidende- zijn er ook algemeen vormende studies. Het hoger onderwijs is dus niet 'binair', maar kent een "triologie". Dat was de boodschap die VSNU-voorzitter ir. W.C.M. van Lieshout afgelopen maandag zijn gehoor voorhield in de aula van het Jezuïetenklooster bij de opening van het academisch jaar aan deze universiteit.

De voorzitter van de vereniging van Nederlandse universiteiten nam, sprekend in zijn geboortestad, de gelegenheid te baat om zijn visie op de toekomst van het hoger onderwijs uit de doeken te doen. Het debat daarover, zei Van Lieshout, is op dood spoor terechtgekomen. Vanuit het hoger beroepsonderwijs wordt aangedrongen op afschaffing van het 'binaire stelsel', maar als die wens in vervulling zou gaan zou juist het HBO het eerste slachtoffer zijn. Het eigene van de beroepsopleiding zou verdwijnen in de zucht om zoveel mogelijk op de universiteit te gelijken. Tegelijkertijd zou de universiteit noodgedwongen verworvenheden moeten prijsgeven, "anders wordt de zaak onbetaalbaar".

In plaats van duidelijk positie te kiezen in de discussie over het voortbestaan van het binaire stelsel voert de overheid een zwakke beleid, klaagde de VSNU-voorzitter. Het resultaat is "een verbrokken hoger onderwijs zonder heldere uitgangspunten". Volgens Van Lieshout kan de discussie worden vlotgetrokken door de vraagstelling anders te formuleren. Niet de institutionele positie van universiteiten en hogescholen maar de taakstelling zou tot vertrekpunt moeten worden genomen. Wat voor opleidingen worden er verzorgd? Veel studies in het WO zijn allang niet meer wetenschappelijk, terwijl men in het HBO lang niet altijd meer opgeleid wordt voor bepaalde beroepen. In zowel

WO als HBO zijn algemene opleidingen geslopen waaraan behoefte bestaat, bij studenten en bij de maatschappij. Eigenlijk zijn er dus drie programmatypen die het hoger onderwijs voor zijn rekening neemt: wetenschappelijk, hoger beroeps, en hoger algemeen vormend. Van Lieshout pleitte in zijn rede voor een formele erkenning van die laatste variant, zij het in twee vormen. Zowel de universiteit als de hogeschool zouden elk op hun niveau en met hun invalshoek algemene hogere studies moeten aanbieden, waarin veel ruimte voor keuzevakken zou moeten bestaan. Daarnaast kan men zich dan respectievelijk concentreren op werkelijk wetenschappelijke- en werkelijk beroepsvoorbereidende opleidingen. Zijn eenmaal de taken en de identiteit van de opleiding duidelijk, dan kan dat ook de basis vormen

voor een heldere bekostigingsmethodiek, vindt Van Lieshout. Het doet er dan verder niet meer zoveel toe of het hoger onderwijs georganiseerd is in een universiteit of een hogeschool. De drie taken kunnen ook vanuit één instelling worden verzorgd. Met deze "programmatriologie" wordt een einde gemaakt aan "de tweeslachtigheid van vele studierichtingen in het WO en het HBO", betoogde Van Lieshout. Hij besloot zijn toespraak met enige complimentjes aan het adres van deze universiteit, die er volgens hem aardig in slaagt zich te profileren met haar strategisch beleid. Daarmee trad hij in het voetspoor van collegevoorzitter Vredevoogd, die in zijn openingstoespraak eveneens warme woorden wijdde aan datgene wat er onder zijn bewind in de laatste jaren tot stand is gebracht. Het vooral op zijn

instigatie door het college ontworpen strategisch plan van 1987 is daarbij van groot belang geweest, meende hij. Strategische plannen geven richting aan het handelen. Zonder dat dreigen de initiatieven van de universitaire medewerkers alle kanten op te gaan. Om die reden heeft het college alweer een nieuw strategisch plan opgesteld, dat momenteel in discussie is in de universiteit. Naast een andere facultaire indeling stelt het college daarin voor om de RL uit te laten groeien tot circa tienduizend studenten, om meer studierichtingen aan te bieden en om intensief samen te werken met buitenlandse instellingen vlak over de grens.

Wammes Bos

Van Lieshout: Veel studies in het WO zijn allang niet meer wetenschappelijk, terwijl men in het HBO lang niet altijd meer opgeleid wordt voor bepaalde beroepen. (foto Nelis Tutkey)

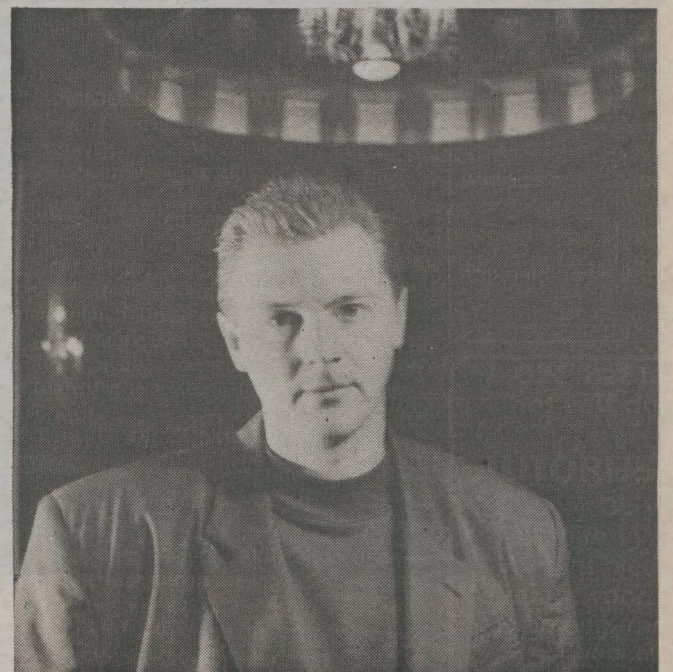
Hilderink bekelt 'Oosteuropese bestuurscultuur' aan RL

Anders dan de voorzitter van het college van bestuur, die zichzelf nogal wat veren op de hoed stak, toonde de voorzitter van de universiteitsraad Peter Hilderink zich bij de opening van het academisch jaar uitermate kritisch over de eigen organisatie. Hij nam de soms "Oosteuropese" bestuurscultuur aan de RL op de korrel. Weliswaar had deze universiteit positiever dan andere gereageerd op plannen van minister Ritzen om het universitaire management periodiek door te lichten, dat betekent niet dat de RL een prijs voor bestuurlijke openheid verdient. Integendeel, suggereerde Hilderink, hier is eerder sprake van een gesloten bestuurscultuur. Het college en de secretaris-directeur trekken zich "met een maximum aan geheimzinnigheid" wekelijks terug in het zogeheten beleidsberaad, een gewoonte die er toe leidt dat niet alleen faculteiten maar zelfs ook "beleidsdiensten niet voldoende op de hoogte zijn van de beleidsvorming die bij het college plaatsvindt". Een ander voorbeeld van wat Hilderink "oud-Oosteuropese gebruiken" noemde is de manier waarop centraal de bestuurlijk getinte

post wordt geopend en al dan niet wordt doorgezonden aan de geadresseerde. Post voor de raadsvoorzitter zelf wordt alleen direct doorgestuurd als er uitdrukkelijk op staat vermeld dat zij persoonlijk is, klaagde hij. Hilderink had buiten de geheimzinnigheidscultus nog meer aan te merken op de bestuurscultuur. Daarbij spaarde hij zijn eigen universiteitsraad niet. Die heeft moeite met zijn rol, weifelend tussen toezicht houden en meedoen aan de beleidsvorming. Voor dat laatste heeft de raad niet altijd de kwaliteiten in huis, reden waarom Hilderink meer belang hecht aan de toezichthoudende functie. Niet alleen op het college van bestuur, maar ook op het management lager in de organisatie. Overigens zou de kwaliteit van de besluitvorming ermee gediend zijn als het college en de faculteiten de raad niet uitsluitend als hindernis zouden zien, zei hij. In die faculteiten, en ook bij de vakgroepen, zou meer 'integraal management' moeten worden geïmplementeerd. De scheiding tussen beleid en beheer, vastgelegd in de dubbelfunctie van de facultaire se-

cretaris-directeur, is "bestuurlijk ongezonder". De directeursfunctie (beheer) ressorteert onder het college, de secretarisfunctie (beleid) is facultair. Maar het directeurschap lijkt te prevaleren, soms zozeer dat de secretaris-directeur niet eens meer de vergaderingen van het faculteitsbestuur bijwoont, onthulde Hilderink. Dat de controlerende instanties conform het onderscheid in beleid en beheer uiteenvallen in faculteitsraden en facultaire medezeggenschapscommissies noemde hij eveneens betreurenswaardig, ook al omdat de efficiëntie er niet mee gediend is. Inefficiënt, zo moest hem tenslotte nog van het hart, is ook de "doorberekenmanie" bij de diensten. De opdracht om marktgericht te gaan werken is voor een deel vertaald in "eenzijdige winstgerichtheid" en een "kruideniersmentaliteit", die ertoe leidt dat voor "elke vanzelfsprekende scheet extra betaald moet worden". Hilderink gelooft niet dat het werken aan de gezamenlijk doelen en belangen van de RL daarmee gediend is.

Wammes Bos

Hilderink: College betracht maximum aan geheimzinnigheid (foto Franco Gori)

Duizendste bul voor de ideale student

Afgelopen woensdag werd tussen de nieuwbouw-feestelijkheden door de duizendste artsenbul uitgereikt. Toevallige gelukkige was Ben de Veen (26). Tijdens een stokstijve plechtigheid noemde prof. J. Drukker, voorzitter van de dagelijkse commissie voor de examens van de Faculteit der Geneeskunde hem een "student waarmee de faculteit over straat durft". En volgens een van zijn stageheren in het academisch ziekenhuis van Jeruzalem is hij een "outstanding student with an unusual knowledge of cardiology". Toe maar. Aan Ben de Veen zelf de vraag of hij zijn eigen speech wil schrijven.

"Goh, wat een moeilijke vraag. Al die lof-tuitingen zullen wel ingegeven zijn door het feit dat ik binnen zes jaar mijn artsexamen heb behaald en dat ook nog met goede resultaten. Vlot en geruisloos dus. Maar dat had minder met mijn persoonlijke kwaliteiten te maken dan met de steeds sterker wordende behoefte op eigen benen te staan. Tijdens de laatste stages begon het hevig te kriebelen: je voelt dat je eigenlijk al alles kan, maar je mag niks. Bij chirurgie viel het nog wel mee, daar mocht je nog eens wat hechten of in een cyste prutsen. Maar bij de andere co-schappen bleef je meestal steken in de rol van status-konijn. Statuskonijn? Dat is iemand die de

godsganselijke dag niets anders doet dan patiënten statussen of erger: om drie uur 's nachts uit zijn bed gebeld wordt om een dossiertje te gaan zoeken." Hij noemt geen namen. Hij zou zijn collega's (zoals hij ze nu mag noemen) in de toekomst wel eens nodig kunnen hebben. En daarbij, het hoort nu eenmaal bij Het Systeem.

Zelfwerkzaamheid

Het Systeem: verguisd vanwege het krakemikkige onderricht in de basisvakken, bejubeld om zijn vorming van zelfwerkzame studenten. Ook bij Ben liet het te

genstrijdige gevoelens achter: "Het grote gebrek aan basiskennis is mij tot op de dag van vandaag blijven achtervolgen. Vooral anatomie bleek een groot gat. Als co-assistent wordt je toch al niet voor vol aangezien en als ook nog eens een beroerde kennis van bepaalde vakken blijkt, dan roept dat gegniffel op. Met 'zelfwerkzaamheid' wordt blijkbaar bedoeld dat je zelf de gaten vult."

En dat is nou precies wat Ben de komende drie maanden hoopt te gaan doen. Hij zal in een streekhospitaal in Kenia gaan assisteren op de afdeling chirurgie. Zal hier dan eindelijk naar hartelust gesneden kunnen worden?

Ben: "Ik kom daar natuurlijk ook onder begeleiding van een ervaren chirurg te staan. Maar ik verwacht er uiteraard meer van dan van de co-schappen. Dat is ook de reden dat ik ga. Als ik over drie maanden terugkom hoop ik me een completer arts te voelen."

Wim Ortjens

Joegoslavisch moeras

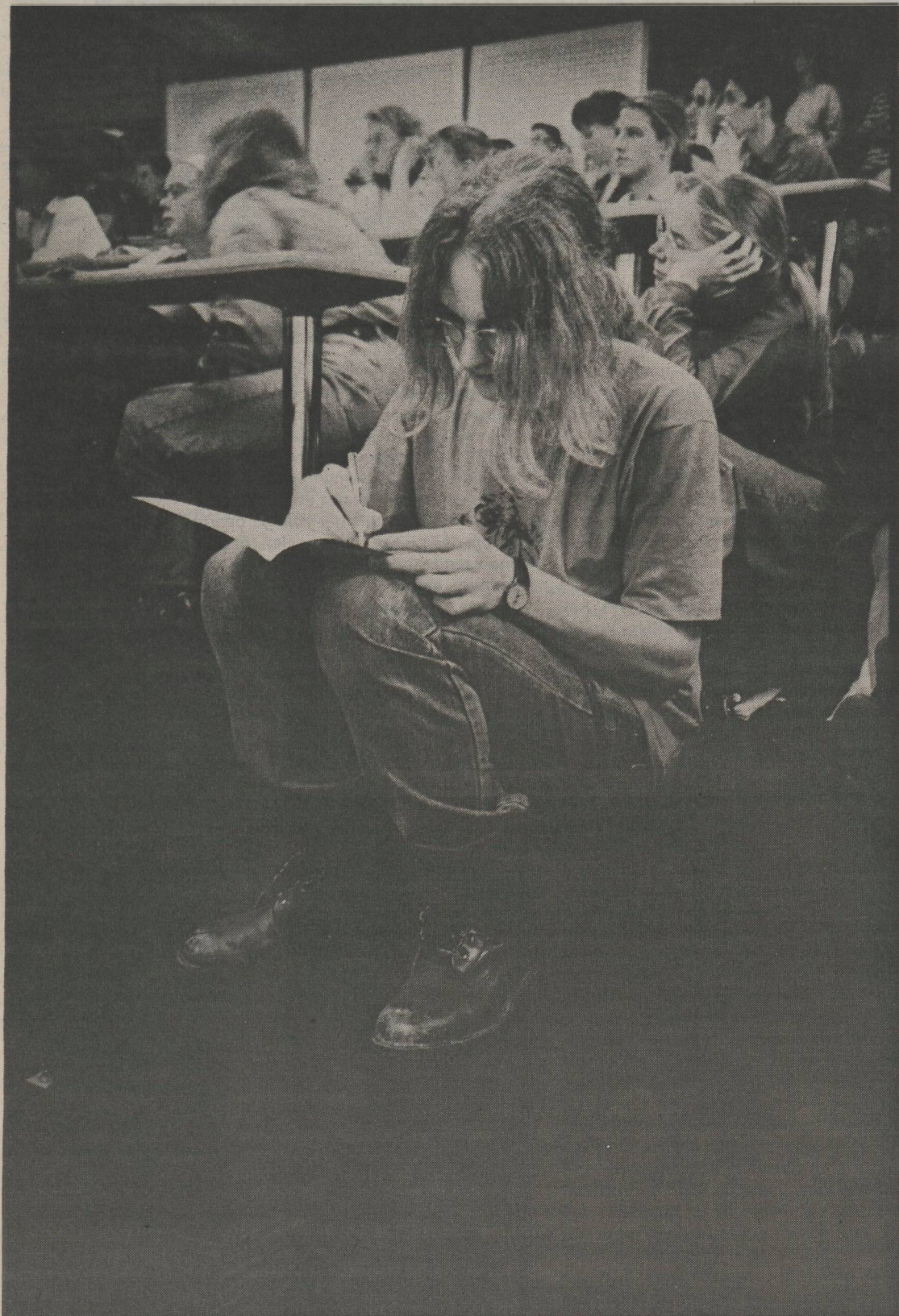
De term 'etnische zuivering' wordt nu gebezigd in relatie tot de strijd in het voormalige Joegoslavië. Gruwelijk zo'n verbluffend woordgebruik waar regelrecht racisme en volkerenmoord achter schuilgaan. Het camoufleren van misdaden door het gebruik van dergelijke termen, maken de acties niet minder huiveringwekkend, integendeel. Conflicten met als basis raciale, etnische of religieuze gronden zijn het moeilijkst oplosbaar. Dat is inmiddels wel bekend. Eveneens zijn we er ons van bewust dat dergelijke conflicten zich nu meer voordoen dan in het verleden. We hebben alleen geen antwoord voorhanden op de vraag op welke wijze dergelijke conflicten kunnen worden voorkomen, ingedamd of beëindigd.

Helaas is Bosnië-Herzegovina geen Koeweit. In die strijd konden we nog denken in termen van de 'good guy' (nou ja, wat is of was er eigenlijk zo goed aan Koeweit?) versus de 'bad guy'. Bovendien was Saddam Hussein zo welwillend ons te helpen dit wereldbeeld te versterken met behulp van Westerse gijzelaars, raketten op Babrein en Israël evenals de beperkende maatregelen voor de media waardoor de gevolgen van de oorlogvoering voor de Iraakse bevolking weinig doordrong. Ook de besluitvorming was helder want de Verenigde Staten besloot middels de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, waarna vele staten bereid bleken de VS bij de uitvoering te helpen. De woestijnoorlog werd geen Vietnamees moeras, alhoewel Saddam Hussein steviger in het zadel zit dan George Bush.

De Europeanen moesten de kwestie Joegoslavië als Europees probleem trachten op te lossen. Het hele scala aan internationale organisaties werd gemobiliseerd. De Europese Gemeenschap (EG) legde economische sancties op en verlengde het Financieel Protocol niet. In het kader van de Europese Politieke Samenwerking (EPS) werd getracht het machtsmiddel van erkenning uit te spelen maar dat lukte ook niet zo best vanwege onderling gekibbel door onder meer de pro-Kroatische Duitsers en de anti-Macedonische Grieken. De conferentie in het raamwerk van de EPS onder leiding van Carrington bracht de leiders nog wel bij elkaar maar aan de gemaakte afspraken werd niet de hand gehouden. Toch vond daar wel de politieke besluitvorming plaats en werd bepaald dat partijen moesten handelen in overeenstemming met de principes van de Conferentie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE). De uitvoering werd vervolgens overgedragen aan de soldaten van de Verenigde Naties (VN), Noord-Atlantische Verdrags-Organisatie (NAVO) en de West-Europese Unie (WEU). Deze 'alfabetsoep' van EG, EPS, CVSE, VN, NAVO, WEU maakt het geheel er niet overzichtelijker op; zo varen nu in verschillende delen van de Adriatische Zee voor de kust van het voormalig Joegoslavië schepen onder het gezag van NAVO of WEU ten einde het embargo in de gaten te houden. Dat alle leden van de WEU - als kleinste van de bovenstaande clubs - ook tot de NAVO behoren is nog mooi meegenomen maar aangezien de besluitvorming door de Twaalf van de EG wordt bepaald, ligt de conflictstof voorhanden te meer nu elke 'club' op zoek is naar zijn eigen rol en functie na het einde van de Koude Oorlog. Zo bepaalde de Veiligheidsraad min of meer in opdracht van de EG dat de VN soldaten werden belast met het toezicht op de inlevering van zware wapens door de strijdende partijen in Bosnië-Herzegovina. Daarop klaagde de secretaris-generaal, verantwoordelijk voor VN-macht, dat zulks onuitvoerbaar is. Voor de bescherming van de Serviërs in Kroatië zijn al dagelijks meer dan 14 duizend VN-soldaten (UNPROFOR) in de zogenaamde beschermde zones actief. Zij hebben evenmin de flagrante schending van de rechten van de mensen in kampen - ervan uitgaande dat de berichten daarover juist zijn en niet louter een produkt van de propaganda vormen - kunnen voorkomen. Humanitaire hulp is geboden maar hoe dat te bereiken zonder in een bezettingsmacht te vervallen waardoor je iedereen tegen je in het harnas jaagt. De Amerikanen, Britten, Fransen en Italianen hebben waarschijnlijk leergeld betaald met hun bescherming van Libanon (MNF II) waarin zij jammerlijk faalden. Ondanks alle beschikbare middelen, kennis en zelfs gemeenschappelijke politieke wil overheerst een gevoel van machteloosheid. Weliswaar heb je de macht een paard naar de waterput te leiden maar kan je het niet dwingen te drinken, dat is een Engelse uitdrukking waaraan ik in deze situatie denk. Voormalig Joegoslavië zinkt steeds dieper weg in het moeras.

Fred Grünfeld

Bij de opening van Randwyck, gisteren (!) Heimwee naar de kritische universiteit, zei U? (foto Nelis Tutkey)

Juristen mikken met postdoctorale opleidingen op Europa

Deze maand starten twee nieuwe Europese postdoctorale opleidingen bij de juridische faculteit. De belangstelling voor het eenjarig programma 'Magister Iuris Communis' valt met zestien deelnemers uit heel Europa zeker niet tegen. Voor de opleiding 'Eurofiscus', waarin het belastingrecht van Nederland, België en Duitsland en de Europese fiscale wetgeving centraal staan, is de belangstelling zo groot, dat er zelfs winst wordt gemaakt.

Zestien afgestudeerde juristen uit binnen- en buitenland beginnen volgende week aan de postdoctorale opleiding 'Magister Iuris Communis'. Een Europese studie waarmee de gelijknamige (onbeschermde) titel te behalen valt. Tijdens dit eenjarig programma staan de verschillen en overeenkomsten tussen de nationale rechtstelsels binnen de Europese Gemeenschap centraal. Bovendien zal worden aangetoond dat het gemeenschappelijke Europese recht voortkomt uit de al bestaande rechtstelsels.

De zestien cursisten zijn voor het merendeel afkomstig uit de landen van de EG. Er hebben zich echter ook vier Zweden, een Hongaar en een Kroaat aangemeld. Die landen richten zich steeds meer op de EG, volgens mr. Aalt-Willem Heringa, 'director' van de opleiding. Zij zijn dus gebaat bij kennis van het privaatrecht, staatsrecht en strafrecht van de diverse lidstaten. De buitenlanders zullen net als hun Nederlandse collega's niet of nauwelijks kennismaken met het Maastrichtse onderwijssys-

tém. "Je werkt met mensen die van elders komen en dan is het probleemgestuurd onderwijs moeilijk vol te houden," vindt Heringa. Italianen, Duitsers en Fransen zijn namelijk alleen maar gewend aan colleges. "Zij vinden het al gek als ze in een kleine groep les krijgen en met elkaar discussiëren." Bovendien is het moeilijk om studenten met een taak de bibliotheek in te sturen, zoals normaal is binnen het PGO, omdat er niet voldoende literatuur in de voertaal Engels voor handen is. Nu hebben de docenten engelstalige literatuur over de diverse landen bij elkaar gesprokkeld en deze gebundeld in syllabi. Het onderwijs zal aan de hand van deze syllabi in werkgroepsvorm gegeven worden. Af en toe zal een gastdocent een college geven. De financiering van de opleiding blijkt minder hoog dan een half jaar geleden was geraamd. Toen dacht de faculteit negen ton, minus de inkomsten uit cursusgeld (f2500,- per persoon), nodig te hebben voor de eerste twee jaar. Nu verwacht men de komende drie jaar rond te komen van ongeveer zeven ton (f 240.000,- uit de instellingsreserve en f 450.000,- van het ministerie van onderwijs en wetenschappen) plus de cursusgeld. Daarna moet de opleiding zichzelf kunnen bekostigen. Het verschil tussen de twee bedragen zit in de lager uitvallen voorbereidingskosten van de opleiding, volgens de directeur van de juridische faculteit, mr. Appie Luermans. Eerst was voor het opzetten van het programma zowel een salaris van een hoogleraar als van een universitair hoofddocent begroot (f260.000,-). Achteraf blijkt dat de seniorstaf in de eigen onderzoekstijd aan de cursus heeft gewerkt en daardoor de kosten van een hoogleraar en UHD heeft bespaard. Luermans: "In feite heeft de faculteit dus meer bijgedragen."

Afgelopen vrijdag startte de andere nieuwe Europese postdoctorale opleiding van rechten: Eurofiscus. Nog voor zij begon al een financieel succes. Met twintig cursisten, die ieder goed zijn voor f5000,- aan cursusgeld, zou men al quitte spelen. Nu er zich 34 belastingadviseurs, -inspecteurs, economen en werknemers uit het bankwezen hebben ingeschreven, wordt er dus winst gemaakt. Al was dat niet het eerste doel van de vakgroep fiscaal recht, vertelt mr. Arthur Pleijsier, coördinator van Eurofiscus. "Wij willen in de Euregio op de eerste plaats bekend worden als de internationale jongens van fiscaal recht." In dertien middagen worden de 34 cursisten ingewijd in het belastingrecht van Nederland, België en Duitsland, de algemene leerstukken van het internationale belastingrecht en de Europese fiscale regelgeving. Het is vooral een praktisch gericht cursus, vertelt Arthur Pleijsier. Mensen leren wat voor fiscale gevolgen activiteiten van een ondernemer in de Euregio hebben. Of het nu gaat om een Maastrichtse koopman die een keer in de week op de markt in Tongeren gaat staan, of een Nederlandse bank die een filiaal in Duitsland opent.

Dit jaar hebben zich alleen Nederlanders voor de cursus ingeschreven. Er is wel in de Vlaamse vakbladen geworven, maar dat heeft niets opgeleverd. Hoe dat komt, is Pleijsier niet duidelijk. Het kan volgens hem niet aan het docentencorps liggen. Dat bestaat uit "kopstukken" uit de Nederlandse, Belgische en Duitse fiscale wereld. Volgend jaar, wanneer de cursus als het aan hem ligt voor de tweede keer wordt gegeven, hoopt hij wel Vlamingen en ook Duitsers en Walen binnen te halen.

Riki Janssen

Weg ermee

Werd de biljartclub, die een aidspatiënt royeerde, geleid door dokter Freud zelf? Vanwaar anders die angst voor besmetting? Als biljarters al zo'n risico lopen, hoe groot is dan het gevaar voor polsstokhoogspringers? Oef, ik durf mijn pen al nauwelijks meer te beroeren!

"Mocht de club het roeyement ongedaan maken, dan krijgen alle spelers voorlichting over aids", zei de gemeente. Worden er wellicht condooms uitgereikt, onder het motto: "Stoot veilig"? Of zouden ze óók voorlichting krijgen over platvoeten, kanker, bronchitis en hartinfarcten? Misschien een ideeetje voor onze medici, die zo te kampen hebben met lege onderwijsgroepen: zet er gewoon een biljarttafel neer - de rest gaat dan vanzelf.

Maar waarom mogen die biljarters eigenlijk niet in de waan verkeren dat zij gevaar lopen? De gemeente overweegt zelfs, zo lees ik in de krant, het huurcontract op te zeggen. Zijn wanen verboden? Hoe zit het dan met de exploitanten van het hiernamaals? Hun Voorman prijkt zelfs op de rand van de gulden!

Zeker, de ene waan is de andere niet. Maar daar gaat het juist om. Of is het werkelijk nobeler om je door angst voor de dood te laten inspireren dan door angst om te creperen? De bisschop van Roermond verhuurt zijn kamertjes bijvoorbeeld niet aan homo's. Moet kunnen, zegt de rechter. En ach, zolang er nog voldoende kamers zijn, komt het er ook niet op aan. Wordt die bisschop daar dus een achtenswaardig man door? Dat is een heel ander verhaal. Zo is ook de ene biljartclub ons vermoedelijk sympathieker dan de andere. Maar wie verlangt ernaar zich aan te sluiten bij een onsympathieke biljartclub?

Waarom dan dat dreigement van de gemeente om het huurcontract op te zeggen? Welke andere huisbaas gunnen we het recht zich te bemoeien met onze vriendenkring? Het eigendomsrecht beperkt zich tot zaken. Of wordt de "zaak" (het zaaltje) in dit geval voor iets anders gebruikt dan waarvoor zij verhuurd is? Nu de club zo bang is voor besmetting, zou je dat haast vermoeden. Maar de gemeente vindt die angst juist misplaatst. Het zal dus wel meevallen met dat misbruik!

Is er dan geen sprake van discriminatie? Ongetwijfeld! De huisbaas hoeft ook niet trots te zijn op zo'n huurder. Alleen, hij heeft geen betere titel om verontwaardigd te zijn dan anderen. Huurders zijn nu eenmaal geen huisraad. Een lelijk dressoir laat zich eenvoudig vervangen door een eigentijds design-meubel. Met bekrompen huurders, daarentegen, zullen we het moeten uitzingen - zelfs als ze de wet overtreden (wat in dit geval trouwens lang niet zeker is, maar daarover een volgende keer).

Reiner de Winter

(Om beurten zullen Reiner de Winter en Wiel Kusters voortaan de rubriek 'Weg ermee' vullen.)

De witte anjer van Ritzen

Er viel geen onvertogen woord, deze keer. Maar het was dan ook feest, afgelopen woensdag. Architect Westelaken mocht weer eens ongcensureerd zijn visie op de nieuwbouw geven. Zelfs de decaan van gezondheidswetenschappen verving zijn associaties met de Duitse terroristengevangenis door een vriendelijk verhaal over de "sociale en intellectuele winst" die de nieuwbouw aan de Universiteitssingel 50 voor zijn faculteit zou opleveren. En ook minister Ritzen was blij dat hij in de vreugde mocht delen. Hij mocht na zijn toespraak de feestelijke opening verrichten.

Met een witte anjer en een stapel blokboeken in de hand liep hij van de feesttent naar het trefcentrum. Dat was voor de gelegenheid schoongeveegd. De nu al oude banken en tafels die daar gewoonlijk staan, waren vervangen door een mooie tafel met stoelen. Een bij elkaar getrommeld onderwijsgroepje zat daar in zondags pak klaar om de blokboeken in ontvangst te nemen. De genodigden die deze ceremonie via het videoscherm volgden dat in de feesttent stond opgesteld, zagen hoe vervolgens de anjer in een immense vaas verdween. De nieuwbouw was geopend.

Terwijl de architect de minister rondleidde door het gebouw, maakte de studenten-vakbond NSEM zich in de blauwe zaal op voor een "uurtje Ritzen". De belangstelling daarvoor was groot. Toen de man, die volgens eigen zeggen zeven jaar over zijn studie natuurkunde heeft gedaan, om vijf uur de collegezaal binnenwandelde, zaten de studenten al op de trappen en kon er eigenlijk niemand meer bij.

Ritzen greep zijn kans en liet iedereen die het horen wilde weten dat hij de minister is die gelijke onderwijskansen voor iedereen wil. "De overheid moet er voor zorgen dat wie voor een dubbelte geboren is wel een kwartje kan worden." Dat wil dus zeggen dat de kwartjes niet ongestoord zes jaar op kosten van de staat tot een gulden opgewaardeerd kunnen worden.

De studieduur moet daarom verkort en de voortgang van de student moet worden gecontroleerd. Lekker een jaartje niks doen is er niet meer bij want het geld dat dat kost, komt aan anderen toe. Aan hen die nog geen gelijke kansen hebben, zoals de allochtonen.

Niet iedereen in de zaal kon de minister volgen. "Hoe kunt u nu praten over gelijke kansen terwijl u aan de andere kant het collegegeld voor zevenentwintigjarigen verhoogt?" vroeg een student zich af. Het antwoord dat daarop volgde was eerder lang dan ter zake.

De leden van NSEM lieten de minister weten bezorgd te zijn over de toekomst van de Nederlandse academicus. Wordt die straks geen sociaal onbenul? De studieduur is nog maar vijf jaar waardoor er veel

minder tijd overblijft voor activiteiten buiten de studie. En de aangekondigde tempobeurs voor ouderejaars jaagt de studenten achter de boeken omdat ze per jaar minimaal zestig procent van de toetsen moeten halen.

Ritzen hoorde de opmerkingen met een glimlach aan en vertelde blij te zijn met zulke kritische studenten. Maar hun bezorgdheid deelde hij niet. "Ik ga er vanuit dat een student, net als een machinebankwerker, zich in zijn vrije tijd ontplooit. Een studentenleven is prima, betrokkenheid bij politieke partijen is prima, maar dan wel buiten de 38-urige werkweek. Er moet toch gestudeerd worden op een universiteit."

Riki Janssen

Minister verricht symbolische handeling - bloemschikken - om gebouw te openen: drie keer raden wat de volgende nieuwe studierichting wordt (foto Nelis Tutkey)

De Russen komen

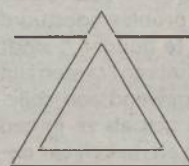
In ruil voor het onderwijs dat Russische Oost-Europa deskundigen voor het Centrum voor Europese Studies gaan geven, kunnen Russische studenten gratis een cursus bij het CES volgen over Europa en haar economie, geschiedenis, politiek en cultuur. De docenten ontvangen geen salaris, de studenten betalen geen collegegeld. Een overeenkomst met gesloten beurzen dus, de enige manier waarop de armlastige Russische student naar Nederland kan komen.

Het Maastrichtse Centrum voor Europese Studies (CES) organiseert al sinds 1989 cursussen voor Amerikaanse en Japanse studenten. In een periode die kan variëren van één week tot zes maanden, wordt de student bijgeschoold in de Europese economie, geschiedenis, politiek en cultuur. Hiervoor betalen zij een stevige prijs. Hoe hoog het collegegeld is, wil de directeur van het CES, drs. Marc Daenen, niet vertellen. Maar het bedrag is in ieder geval te hoog voor de Russische studenten die onlangs bij het CES aanklopten. Om deze groep nu toch de kans te geven hun kennis over het kapitalistische westen te vermeerderen, heeft Daenen een principe-overeenkomst met het Russische ministerie van economische zaken gesloten. Het ministerie stuurt deskundigen op het gebied van de voormalige Sowjet-Unie en Oost-Europa (die bovendien uitstekend de Engelse taal spreken) naar Maastricht waar zij worden ingepast in de bestaande

programma's van het CES over Europa. Op die manier maken de Amerikaanse en Japanse cursisten niet alleen kennis met de ontwikkelingen in West-Europa, maar leren ze ook hoe het met de economie en politiek in Oost-Europa is gesteld. Deze docenten ontvangen geen salaris van het CES, maar worden tijdens hun verblijf in Nederland doorbetaald door de Russische instituten en universiteiten waaraan zij verbonden zijn. In ruil daarvoor kunnen een aantal studenten (om hoeveel het gaat is nog niet bekend) gratis een cursus bij het Maastrichtse centrum volgen. Een deal met gesloten beurzen dus. Wanneer de Russen komen, kan Daenen nog niet met zekerheid zeggen. Hij verwacht dat de eersten op zijn vroegst in de zomer van 1993 zullen arriveren.

Riki Janssen

Bestuur TU Delft grijpt in bij weekblad Delta

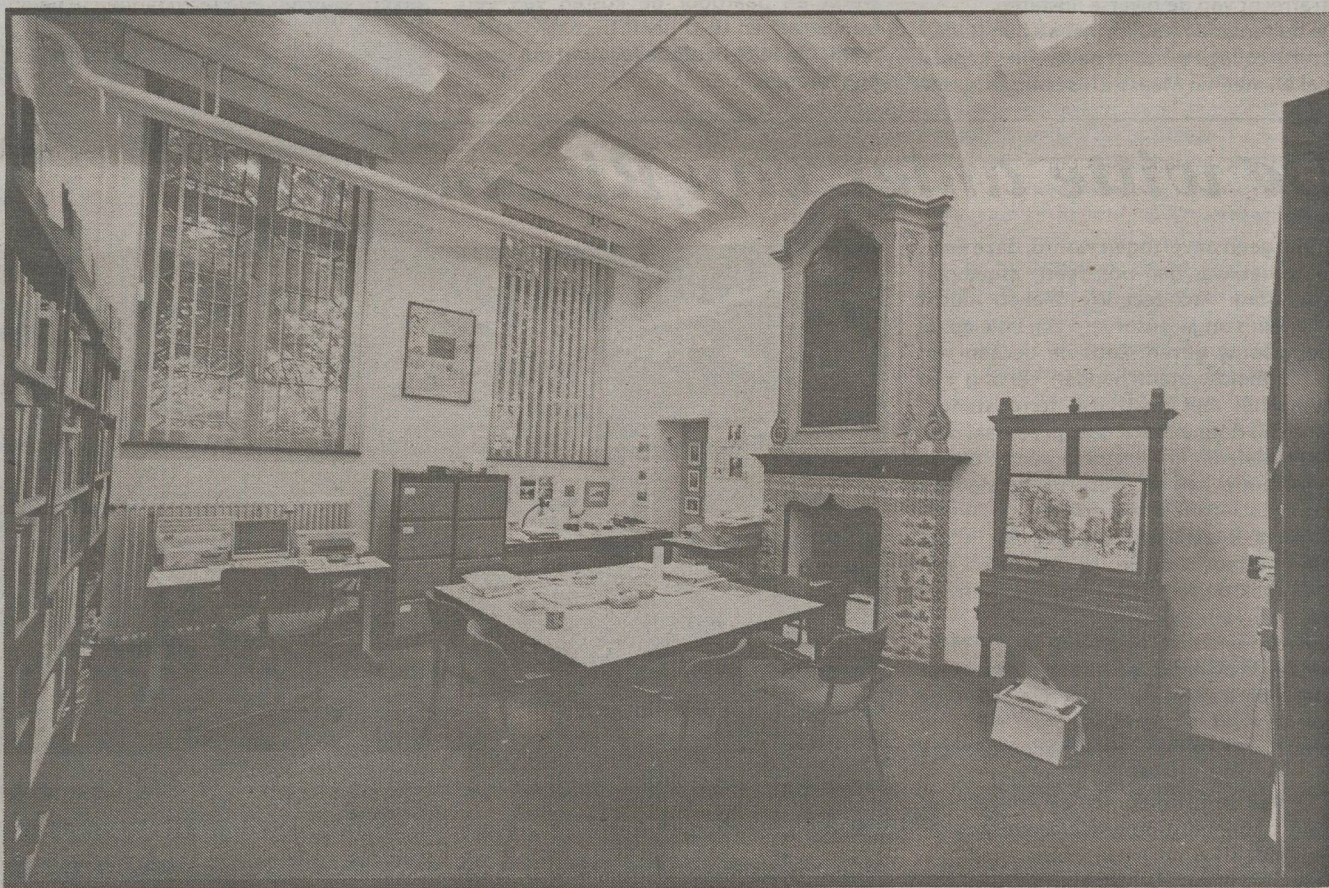
Delta

Het Delftse universiteitsblad Delta heeft opeens een nieuwe chef gekregen. Het TU-bestuur heeft hem tot waarnemer benoemd op de vacature van hoofdredacteur. De redactie wist vooraf van niets en heeft verbaasd gereageerd. Volgens TU-secretaris drs. H. Bronneman viel alleen zo een ontstane impasse te doorbreken. De onafhankelijkheid van het blad staat volgens hem niet ter discussie. "Ik zou zelfs bijna zeggen: het tegendeel." Rond Delta sleept al ruim een jaar een bizar conflict. Bizar, omdat eigenlijk niemand kritiek heeft op de journalistieke kwaliteit van het blad dat de redactie nog steeds maakt. Maar een conflict is er wel - eigenlijk sinds de komst van een nieuwe hoofdredacteur in lente 1991. Die hoofdredacteur wist niet het vertrouwen van zijn collega's te winnen. Volgens redactieleden zocht hij in plaats daarvan zijn heil bij de redactieraad - de instantie die kwaliteit en onafhankelijkheid van het blad hoort te bewaken. Er volgde een langzame escalatie. De chef verscheen alleen nog in Delft om te vergaderen en de redactieraad raakte vervreemd van de redac-

tie. Toen de hoofdredacteur tenslotte de handdoek in de ring gooide, was de redactieraad niet bereid met de zittende redactie samen te werken. Na enkele maanden stilte heeft het universiteitsbestuur nu ingegrepen door een waarnemend chef bij de redactie te plaatsen. Volgens de secretaris van de TU, drs. H.A. Bronneman, was er geen andere keus. "Er gaat een nieuw samengestelde redactieraad aan de slag. Die kan je niet als eerste taak geven, een nieuwe hoofdredacteur te werven." Om dat dilemma te doorbreken, was volgens Bronneman een stabiel punt nodig tussen redactie en redactieraad. Dat stabiele punt wordt G.J. Laan, de oud-dagbladjournalist die eerder crisismanager was bij het blad Cursor in Eindhoven. De redactie voelt zich door die benoeming miskend. Ze maken een prima blad - wat ook Bronneman desgevraagd erkent. "En toch", aldus redacteur B. Boeters, "krijgen we een troubleshooter op ons dak. Maar er valt hier helemaal geen trouble te shooten." (HOP)

De geleerde kamer (1)

Eens, toen de Nieuwenhof nog dienst deed als weeshuis, woonde er iets "hoogs" in zijn kamer. Dat kan niet anders, dat weet hij zeker. Het gewelfde plafond, zeker vier meter boven hem, en de statige ramen die vanaf ooghoogte in de buitenmuur zijn gemetseld, wijzen daarop. Het zal moeder-overste wel zijn geweest die mocht uitkijken op de groene platanen en de lucht. Zo'n "formidabele vrouw, ingepakt in stevig linnen, die geen geintje kon verdragen" en met harde hand de scepter zwaaide. Hoeveel kinderen zij hier op de ziel heeft getrap, weet Hans Crombag niet, maar dat er "geestelijk bloed" aan de wanden van kamer 00.25 aan de Zwingelput 4 kleef, is voor hem zonneklaar. Grinnikend: "Ik wil in zo'n kamer zitten. Als ik hier studenten ontvang kan ik er nog wat bijmeren." Vijf jaar voor hij naar Maastricht afzakte had Crombag zijn oog al op kamer 00.25 laten vallen. Hij werkte in Leiden en kwam even op bezoek bij de jonge zusterfaculteit. De oprichtingsdecaan, Job Cohen, leidde hem toen rond door het gebouw. Crombag zag de schouw met de schildering van Christus aan het kruis met aan weerskanten Maria en Johannes. Geen meesterwerk, maar toch. Hij zag de dikke muren, de open haard die omringd is door Delfs blauwe tegeltjes en besloot dat dit een ideale werkkamer was. In 1986 sloeg hij dan ook meteen toe. Het arbeidscontract was nog maar nauwelijks ondertekend, of Crombag legde beslag op de kamer die in de rechterhoek van de Nieuwenhof ligt, omringd door onderwijskamers, het studielandschap, het "bergbok van Mat" en de computerkuimte. Niet iedereen was het er mee eens dat die nieuweling meteen de mooiste kamer inpikte. Hoe zat het eigenlijk met de oudste rechten? Die bestonden niet voor de toenmalige directeur toen hij mopperende medewerkers aan zijn deur trof. Hij was Crombag goed gezind en verzon een ijzersterke smoes. De nieuweling had volgens hem zo'n omvangrijke bibliotheek dat de vloer op de eerste verdieping het gewicht van al die boeken hoogstwaarschijnlijk niet zou kunnen dragen. De Rijksgebouwendienst zou er aan te pas moeten komen om het gevaar op instorting te berekenen. Het was dus beter dat die boekenmassa op de begane grond bleef. Of het argument van de directeur juist was, weet Crombag niet, maar het werkte wel. Slechts één collega leek te twijfelen. Toen de zeven stalen boekenrekken waren gevuld en de rest van de kamer was ingericht met het bruin-beige kantoormeubilair dat de vorige bewoner had achtergelaten, stapte hij onverwacht binnen. Zonder een woord te zeggen liet zijn blik over de boeken glijden, leek even een kleine berekening te maken en

De kamer van prof. Hans Crombag (foto Nelis Tutkey)

verdween weer. Blijkbaar was Crombag zwaar genoeg, want hij heeft er nooit meer iets van gehoord.

"Ik ben gevoelig voor de omgeving waar ik zit. Ik waardeer het als een kamer iets van zichzelf heeft. Deze kamer is niet inwisselbaar. Het is belangrijk dat er van mijn kamer maar één is, in tegenstelling tot de pijpenladen aan de Universiteitssingel. Blijkbaar heb ik een zwak ego en ik ontleen mijn identiteit voor een deel aan mijn omgeving." De psycholoog Skinner is in ieder geval prominent in die omgeving aanwezig. Niet alleen op de boekenplank, maar ook aan de muur. Naast de schouw hangt een foto van hem en is de necrologie die Crombag voor de NRC over hem schreef, ingelijst. "Het is een afscheid van mijn geestelijk vader. Daarom hangt het daar. Ik vond dat ik een intellectuele schuld inloste door dat artikel te schrijven. Postuum iets terugdoen voor de man van wie ik intellectueel veel gekregen heb." Hij werkt vaak op zijn kamer, maar niet aan het bureau waar de foto van zijn drie kinderen hangt, de mede-auteurs

van 'Dubieuze zaken' over zijn schouder mee kunnen kijken en zijn oude leermeester een oogje in het zeil houdt. Liever laat hij hen zijn rug zien en zit hij aan de grote tafel in het midden van de kamer. Links van hem ziet hij dan de zeker tweehonderd jaar oude lakenpers, een houten erfstuk dat thuis maar in de weg zou staan en daarom maar naar de Nieuwenhof verhuisde. Rechts kijkt hij uit op zijn boeken waarvan de helft er alleen nog maar staat om dat het tot zijn intellectueel verleden hoort. Daar zit hij goed. Twee bureaulampen zorgen voor de verlichting, de "lelijke standaardbakken" aan het plafond gaan alleen aan als er bezoek is. Hij heeft op die plaats al heel wat ideeën voor artikelen en boeken uitgewerkt. Maar wanneer het echt op schrijven aankomt voldoet de "mooiste kamer" van de Nieuwenhof niet. Dan vertrekt hij naar zijn eigen huis waar niet iedereen even binnenloopt voor een praatje en de telefoon alleen maar gaat wanneer de brutaleren mensen hem willen bereiken.

Riki Janssen

Hardheidsclausule bij toekenning beurs kan geen 'familiezaak' zijn

De Informatiseringsbank mag de hardheidsclausule in de studiefinanciering alleen toepassen ten gunste van de student die daarop een beroep doet. Toepassing mag niet ten nadele gaan van eventuele broers of zussen die eveneens studeren. Dat blijkt uit een uitspraak die het College van Beroep Studiefinanciering onlangs heeft gedaan in een beroepszaak van een student wiens studiefinanciering verlaagd werd, nadat de Informatiseringsbank de hardheidsclausule hanteerde voor zijn zus.

Naast een basisbeurs kunnen studenten aanvullende studiefinanciering aanvragen (gedeeltelijk beurs en gedeeltelijk rentedragende lening). De hoogte daarvan is afhankelijk van het inkomen van de ouders. Op basis van dat inkomen wordt de ouderlijke bijdrage berekend, het bedrag dat de ouders worden geacht bij te dragen in de kosten van het levensonderhoud en de studie van hun kinderen. De ouderlijke bijdrage wordt afgetrokken van het bedrag dat een student aan aanvullende financiering kan krijgen. In de zaak waarin het College van Beroep onlangs uitspraak deed, had de zus van de klager met succes een beroep gedaan op de zogeheten hardheidsclausule. Door weigerachtigheid van haar vader aan te voeren, koppelde de Informatiseringsbank de hoogte van haar aanvullende financiering los van het inko-

men van haar vader. Tegelijkertijd bracht de Informatiseringsbank de hele ouderlijke bijdrage in mindering op de aanvullende financiering van haar studerende broer. Voor de loskoppeling was de ouderlijke bijdrage verdeeld over de klager (71 gulden 20 per maand) en zijn zus (eveneens 71 gulden 20 per maand); na de loskoppeling werd de hele ouderlijke bijdrage (142 gulden 40 per maand) afgetrokken van de aanvullende financiering van de klagende broer. De achterliggende gedachte van de Informatiseringsbank luidde dat de zus van de klager na loskoppeling niet meer ten laste kwam van haar vader. Daarmee zou de hele ouderlijke bijdrage naar de klager moeten gaan. Het College van Beroep verwierpt deze gedachtengang, omdat die strijdig is met de Wet op de studiefinanciering. Volgens die wet moet de ouderlijke

bijdrage over alle studerende kinderen worden verdeeld. Dit blijft ook zo na loskoppeling. Het College voegt daar in zijn uitspraak in meer algemene zin aan toe, dat de hardheidsclausule alleen mag worden toegepast ten voordele van degene die daarop een beroep doet. Toepassing mag niet ten nadele gaan van eventuele andere studerenden. Een woordvoerder van de Informatiseringsbank laat desgevraagd weten dat er ongeveer 2500 keer per jaar met succes een beroep wordt gedaan op de hardheidsclausule. Daarbij wordt volgens de bank slechts in vijftien gevallen een broer of zus benadeeld. Omdat het om zulke kleine aantallen gaat, zal de Informatiseringsbank haar automatiseringssysteem niet veranderen. Studenten waarvan broer of zus met succes een beroep doet op de hardheidsclausule kunnen dan ook in de toekomst een kennisgeving tegemoet zien waarin staat dat hun aanvullende financiering is verlaagd. Zodra zij daar bezwaar tegen maken, zal 'Groningen' de verlaging ongedaan maken, conform de uitspraak van het College van Beroep. Of, en zo ja hoe, studenten die op dit moment een te lage aanvullende financiering krijgen, geïnformeerd worden, kan een woordvoerder van de Informatiseringsbank niet zeggen.

Laurens Berentsen/UK Groningen

'Groningen' betaalt 24 miljoen teveel uit

De Informatiseringsbank in Groningen heeft de administratie van studiebeurzen steeds beter in de hand. Vorig jaar werd 24 miljoen gulden teveel uitgekeerd, zo blijkt uit een rapport van de Algemene Rekenkamer. Een jaar eerder was dat nog 77 miljoen gulden.

Over 21 miljoen gulden aan beursuitgaven bestaat bovendien onduidelijkheid bij de Rekenkamer. Deze is te wijten aan "tekortkomingen in de administratieve organisatie". In totaal heeft het ministerie van onderwijs in 1991 170 miljoen gulden onrechtmatig uitgegeven. Dat is 30 miljoen minder dan in 1990.

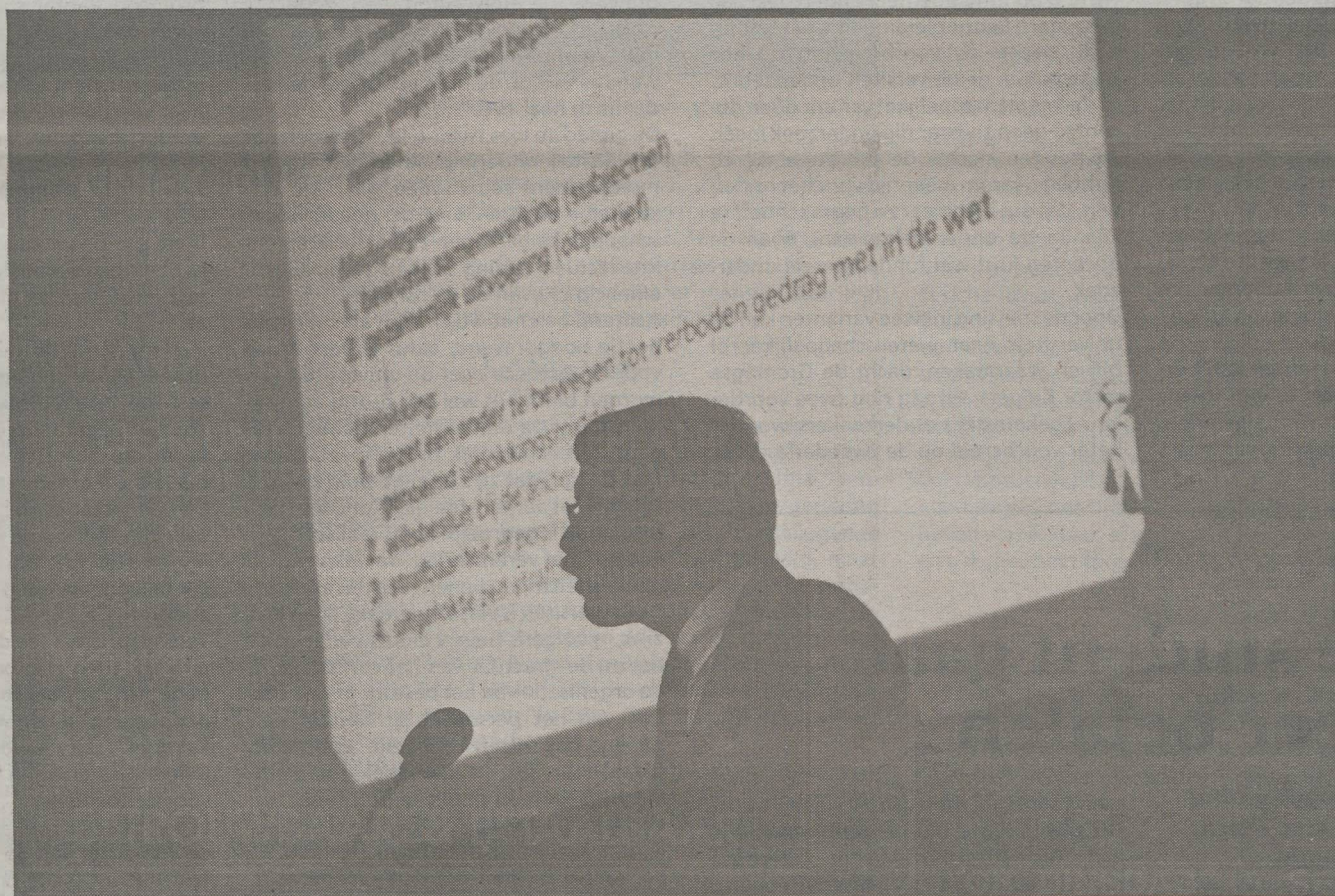
Dat er teveel beurzen worden uitbetaald heeft meerdere redenen. De opgaven van studenten worden soms verkeerd verwerkt. Ook geven studenten met opzet onjuiste gegevens op over uitwonendheid of het inkomen van hun partner. (HOP/ Pieter Evelein)

De verantwoordelijke man

Zeven dames van de juridische studievereniging Rechtstreeks waren er nodig om minister Hirsch Ballin naar het podium te leiden. Dat ontnam een beetje het zicht op 's mans moonwalk, die hem in bepaalde kringen de bijnaam van 'de Michael Jackson van het kabinet' heeft bezorgd. De eerstverantwoordelijke op Justitie en de popster hebben - met enige moeite - wat gemeen: 'heal the world' is het credo van Michael en Ernst wil hetzelfde voor Nederland. Genezing. Natuurlijk door een versterking van het justitiële apparaat. Maar: "Belangrijker is dat er weer een cultuur van verantwoordelijkheid in Nederland opbloeit." Aldus de minister vorige week in Vrij Nederland. En aldus ook de minister afgelopen maandag in zijn lezing getiteld "Een aansprakelijke dader en toerekeningsproblemen".

Een halfllege zaal, want in hetzelfde gebouw werd tegelijkertijd de opening van het academisch jaar gevierd. Maar voor de minister kwam de uitnodiging van Rechtstreeks zeer gelegen. Hij had eerder die dag de Memorie van Antwoord bij zijn inmiddels beruchte wetsvoorstel op de strafbaarstelling van voorbereidingshandelingen naar de kamer gestuurd. De minister gunde zich dus even een verzetje in de vorm van een college en die avond zou hij de Maastrichtse CDA-afdeling een gepopulariseerde versie van zijn boodschap voorschotelen: de omschrijving van het daderschap is verouderd en moet grondig op de helling. De puur fysieke omschrijving dient plaats te maken voor een subjectievere: de rechter mag niet alleen naar de spierbeweging kijken, maar moet meer rekening houden met de intenties van de dader, ook al volgt daaruit niet altijd een begin van uitvoering. Op de duur zou de hele wettelijke aansprakelijkheidsleer, die bepaalt wie er nu precies als dader, medeplichtige of uitlokter aansprakelijk moet worden gesteld voor een strafbare handeling, op de helling moeten, vindt de minister. Het frustreert hem duidelijk dat er in zaken, waar een delict in groepsverband of door een rechtspersoon is begaan, verdachten vaak vrijuit omdat ieders fysieke rol niet exact kan worden beschreven.

De minister geeft een voorbeeld. Vijf jongeren gaan op stap met de bedoeling een avondje te kloten. Dat wil zeggen, het is niet geheel uitgesloten dat iets of iemand buiten het vijftal die avond schade zal

Hirsch Ballin legt studenten uit hoe hij de fossiele resten van het daderschap wil opruimen (foto Nelis Tutkey)

worden toegebracht. En inderdaad, een argeloze fietser wordt door het vijftal omver geduwd, waarna drie van de vijf de fietser helemaal beurs schoppen. De Hoge Raad oordeelt dat een van de twee anderen vrijuit moet gaan. 'Let u op het fysieke karakter van de uitspraak,' zegt de minister. En verduidelijkt: 'Wie gaf de schop?' Daar wil hij vanaf. Het kan immers toch niet zo zijn dat een dusdanig fysiek dadersbegrip sommige groepsleden kan vrijpleiten van hun aansprakelijkheid op grond van art. 141 Sr. Dat artikel heeft betrekking op het 'openlijk met verenigde krachten geweld plegen'. De minister benadrukt de verantwoordelijkheid, de zorgplicht van individuen om zich te onthouden van een activiteit zoals hierboven geschetst. En in dat licht bezien vraagt hij zich af of een onderscheid tussen 'plegen' en 'doen plegen', zoals dat thans in de wet is verankerd, nog wel geschikt is voor de

aanpak van groepsriminaliteit. Daar dient ook meer in het algemeen over te worden nagedacht. Uiteindelijk is het de bedoeling dat 'de fossiele resten van het daderschapsbegrip worden verwijderd uit het strafrecht'.

Hoogleraar strafrecht Theo de Roos, die zich in de vakpers heeft ontpopt als een van de grootste tegenstanders van het 'intentiestrafrecht', kreeg de kans om oog in oog met de minister de zaak uit te vechten, maar daar kwam weinig van terecht. De Roos was blij dat de minister beseft hoe fundamenteel zijn ideeën het strafrechtssysteem raken, maar toch, het ruikt allemaal iets te veel naar politiek en het werkt een zekere luiheid van de rechter in de hand als hij zich ervan af kan maken door te zeggen dat de groep een delict gezamenlijk heeft begaan. Om bij het voorbeeld te blijven: de argeloze sukkel die met zijn ruige vriendjes een avondje

gaat kloten zal, eerder dan nu het geval is, de dupe worden. Het gaat me om de verantwoordelijkheid, benadrukt de minister nog eens. „We gaan het daderschap niet oprekken, we gaan het heel nauwkeurig omschrijven,” was zijn verweer. Vorige week in VN gaf hij daarvan nog een voorbeeld van wat hij met die verantwoordelijkheid bedoelde. Op de vraag: als u in de tram zat en een medepassagier werd door een jeugdbende bedreigd, zou u dan zelf ingrijpen?, luidde het antwoord: 'Dan zou ik die jongeren als rechtgeaarde Amsterdammers een vermaning geven'.

Eugène Baak/Jacques Herraets

„Het wringt tussen intellectueel leiderschap en slaafse afhankelijkheid”

De Nederlandse universiteiten worstelen met hun identiteit. Dat ze geen opleidingen voor een kleine elite meer kunnen zijn, daar hebben ze zich bij neergelegd. Maar dat ze zich zo nadrukkelijk moeten schikken naar invloeden van buitenaf, doet pijn. Tijdens de opening van het academisch jaar, afgelopen maandag, gingen ze op zoek naar een nieuwe missie. “De universiteit moet de gebreken van omstanders aanpakken, in plaats van zich door de buitenwereld te laten vierendelen.” Windvaan of co-auteur van de wereld van morgen?

Nu de effecten van de diep ingrijpende bezuinigingsoperaties onder minister Deetman zijn weggeëbd, hebben de universiteiten de tijd gekregen om weer op adem te komen. Weliswaar resteert nog een omvangrijke erfenis aan uitkeringen aan ontslagen personeel, Deetmans opvolger Ritzen heeft zeker voor relatieve rust gezorgd toen hij de universiteiten twee jaar geleden in het hoofdlijnenakkoord beloofde hun budgetten zo goed mogelijk te beschermen.

Ritzen heeft zich het afgelopen studiejaar redelijk aan die belofte gehouden en viel de universiteiten ook verder nauwelijks lastig. In bestuurlijk opzicht was het allemaal weinig opwindend, constateert de Groningse rector-magnificus prof.dr. S.K. Kuipers. “Aan het Haagse front heerste een verfrissende rust.”

Kritische fase

Daarmee is de positie van de universiteiten echter nog niet veiliggesteld. Sterker: het afgelopen jaar werd duidelijk dat het wetenschappelijk onderwijs (wo) in een kritische fase is beland. Studenten krijgen nog maar vijf jaar een beurs. Universiteiten zijn daarom veel meer dan vroeger gedwongen hun studenten in een behoorlijk tempo door hun studie te loodsen. Populair vertaald luidt de heersende opvatting van samenleving en politiek dat het nu maar eens uit moet zijn met het geluier van studenten. De ruimte voor trial and error - wezenlijk voor een wetenschappelijk opleiding - is daarmee fors ingeperkt. Tegelijk vragen steeds meer studenten om een beroepsgerichte opleiding, en krijgen die ook, omdat geen enkele universiteit zich een fors verlies aan klanten kan permitteren. Het gevolg is dat er een steeds groter aanbod bestaat van algemene, modieuze studies, management-varianten en vaardighedencolleges.

‘Vrije keus’ lijkt relatief

Oudere student gaat nog meer betalen

Universiteiten en hogescholen kunnen alle 27-plussers extra collegegeld gaan vragen. Volgens een gelekte versie van zijn begroting zou minister Ritzen op die manier jaarlijks ruim 50 miljoen gulden willen bezuinigen. Zijn woordvoerders gaven begin deze week geen commentaar. Als de instellingen de bezuiniging onverkort aan alle betrokken studenten opleggen, wordt hun collegegeld rond de drieduizend gulden.

Naast de snelle invoering van de tempobeurs voor ouderejaars, die deze week felle protesten opriep, zou Ritzen nog twee andere maatregelen nodig hebben om in totaal 200 miljoen gulden te bezuinigen op studiefinanciering. De eerste is een al eerder uitgelekte aanpassing van de beurs voor Mbo-studenten. Nieuw is het bericht over hoger college-

geld. De kritische grens is niet meer ver weg, en dat is pijnlijk voor het wetenschappelijk onderwijs. Dat wil best samenwerken met het hoger beroepsonderwijs (hbo), bij voorbeeld in brede educatieve faculteiten. Maar fuseren: dat nooit. Hooguit een enkeling - de voorzitter van de Landbouwniversiteit Wageningen M.P.M. Vos - vindt dat het gescheiden systeem zijn langste tijd heeft gehad. Voor de anderen is de vraag hoe je je onder de gegeven omstandigheden van het hbo kunt blijven onderscheiden.

Opsplitsing

De universiteiten van Leiden en Groningen hebben hun keus gemaakt. Het bijbrengen van een kritische houding blijft bij hen voorop staan, zoals de Leidse college-voorzitter mr. C. Oomen benadrukt. De manier waarop dat gebeurt, wordt echter afgestemd op de persoonlijke voorkeur van de student. Leiden en Groningen willen hun onderwijs na de propedeuse “differentiëren”. Aan de ene kant komen opleidingen die zich meer richten op fundamenteel onderzoek, aan de andere kant opleidingen waar onderzoek slechts de voorbereiding op een baan buiten de universiteit ondersteunt. In de ‘maatschappelijke’ variant doen docenten geen zelfstandig onderzoek meer. Zij houden slechts de literatuur bij en hebben daarom meer tijd voor het onderwijs, dat dus niet meer zo massaal hoeft te zijn. In de onderzoeksvariant doen de docenten juist wel fundamenteel onderzoek.

Door de splitsing in twee varianten kan de universiteit haar wetenschappelijke rol blijven waarmaken, dacht de Groningse rector Kuipers. Hij zag nog twee voordelen. Toekomstige onderzoekers worden beter voorbereid op de tweede fase, zo-

geld voor studenten van 27 jaar en ouder. Dit zou in korte tijd de derde maatregel zijn die de studiekosten voor oudere studenten verhoogt. De 27-plussers hebben al geen recht meer op een studiebeurs. Bovendien betaalt iedereen die meer dan zes jaar over de studie doet, als ‘auditor’ bijna duizend gulden extra collegegeld. Dit hogere tarief zou nu in één klap uitgebreid worden naar alle 27-plussers - een groep van bijna 70 duizend studenten. Daarmee stijgen voor hen opnieuw de studiekosten. “Nu is het helemaal voorbij voor deze groep,” reageert de Landelijke Studenten Vakbond (LSVB). Ook het ISO heeft geen goed woord voor de maatregel over. Volgens de berichten wil Ritzen de collegegeldverhoging niet verplicht maken: universiteiten en hogescholen krijgen de ‘vrije keus’ om voor deze groep de prijs te verhogen. Maar het is de vraag wat die vrijwilligheid voorstelt: elke instelling zal immers aangeslagen worden voor haar aantal 27-plussers.

HOP/Frank Steenkamp

dat meer assistenten in opleiding hun doctorstitel in de beoogde termijn van vier jaar kunnen behalen. Verder zal opsplitsing leiden tot hogere rendementen in de eerste fase.

Hete adem

Elders in Nederland zag men liever af van zulke concrete antwoorden op de vraag hoe het verder moet met het hoger onderwijs, de universiteiten in het bijzonder. Daar gaf men zich liever over aan filosofische bespiegelingen over de (dreigende) identiteitscrisis, de essentialia van het “concept” universiteit en “het hart van de academie”.

Het verst daarin ging drs. J.K.M. Gevers, voorzitter van de Universiteit van Amsterdam. Met een zekere weemoed dacht hij terug aan de kritische universiteit uit de periode tussen 1965 en 1975. “Overlopend van radicaal en nogal opgelegd links” en “gegoten in de taal van een geëxalteerd soort padvinderij”. Maar: de ruwe bolster bevatte een blanke pit. “Kennis was niet zomaar iets; wetenschap was een hoog principe; de universiteit een geduchte mee- of tegenspeler. En bovenal: de maatschappij moest op haar tellen passen, want ze voelde de hete adem van de academie in haar nek.”

De gedachte was twintig jaar geleden dat universitair onderwijs de student tot zo mondig mens zou vormen, dat deze zich zonder mankeren met de goede maatschappelijke belangen zou associëren om intellectueel leiding te gaan geven aan de emancipatie van de mensheid.

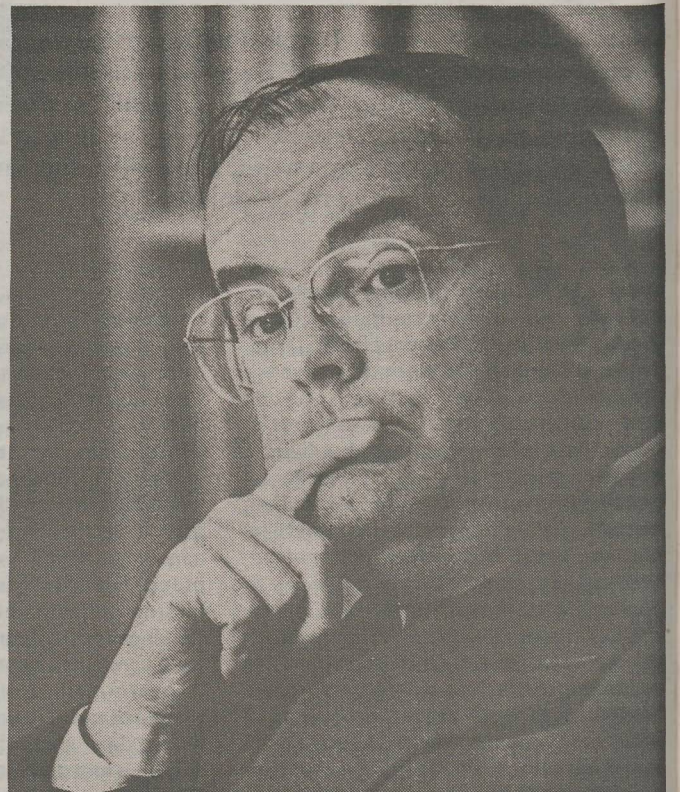
Achteraf beschouwd was dat allemaal een beetje hoogdravend, aldus Gevers. Maar voor de discussie over de universiteit van morgen biedt het wel een nuttig aangrijpingspunt. De universiteiten hebben volgens Gevers namelijk zoveel meegedacht met de tijd, dat zij zich niet altijd bewust zijn dat het aantal afgeleide functies “verbluffend” is gegroeid. Soms realiseer je je echter “met verbijstering: dat alles aan de universiteit moet dienen voor iets anders”. De universiteit is versuft geraakt. Alles wat zij is, is volgens Gevers elders bedacht: of het nu de structuur van het curriculum is, de organisatie van het bestuur of de betaling van het personeel. Er bestaat een gapend gat tussen zelfbeeld, ambitie en ideaal enerzijds, en realisatiekansen, omstandigheden en publieke percepties anderzijds. “Het wringt tussen intellectueel leiderschap en slaafse afhankelijkheid.”

De rollen moeten worden omgedraaid, meent Gevers. De universiteit moet de gebreken van de omstanders aanpakken, in plaats van zich door de buitenwereld te laten vierendelen. Zij moet generaties opleiden van daadkrachtige mensen die problemen helder analyseren, doeltreffende oplossingen aandragen en “niet met oude reflexen op nieuwe omstandigheden reageren”.

Daarbij is het onderwijs de spil in het rollenpakket. Het is dom, vindt Gevers, om dat uitgangspunt direct te associëren met onderwaardering van onderzoek of concurrentie met het hbo.

Minachting

De rector van de Erasmus Universiteit in Rotterdam, prof.dr. C.J. Rijnvos, deelde Gevers’ minachting voor de wijze waarop de universiteiten zich door anderen laten voorschrijven wat te doen. Wat dreigt is een universiteit als supermarkt van kennis-

J.K. Gevers (Universiteit van Amsterdam) heeft heimwee naar de kritische universiteit (foto Nout Steenkamp)

zonder-diepgang. Bij gebrek aan een duidelijke oriëntatie dreigen onderwijs en onderzoek “oeverloze, ongestructureerde” activiteiten worden. De universiteit als manusje van alles.

Rijnvos illustreerde dit aan de hand van het groeiend aantal studierichtingen. In de afgelopen veertig jaar steeg dat van 36 naar 64. De sector gedrag- en maatschappijwetenschappen breidde uit van twee naar veertien richtingen.

Verder steeg het aantal studenten van 30.000 naar 160.000. Niet dat Rijnvos terug wil naar de elitaire instituten van weleer. Maar de negatieve gevolgen van de massaliteit zijn bedenkelijk: docent en student hebben bij voorbeeld veel te weinig contact en studenten maken hun studie niet af.

Het is zaak dat de universiteiten hun organisatie aanpassen om deze crisisverschijnselen het hoofd te bieden, aldus Rijnvos. Zij zouden onder meer moeten streven naar harmonie. Hiërarchie en organisatorische discipline moeten geen doelen op zich zijn. De nadruk moet niet, zoals bij de discussie over charters, op de wettelijke regelingen liggen. Het gaat om het gemeenschappelijk belang van goed onderwijs en onderzoek.

Terwijl sprekers aan de oudere, gevestigde universiteiten zich bogen over de combinatie van massale studentenaantallen en handhaving van de wetenschappelijke invalshoek, ontvouwdens bestuurders van jongere instellingen heel andere plannen voor de toekomst.

In een tamelijk ronkende toespraak stelde de voorzitter van de Katholieke Universiteit Brabant (KUB) prof.dr. G.M. van Veldhoven de marktgerichtheid van zijn instelling, de snelst groeiende in Nederland, centraal. De Brabantse ambities beperken zich niet tot een intensievere samenwerking met het regionale bedrijfsleven. De KUB wil zich ook opwerken tot de top drie van de Nederlandse universiteiten, aldus Van Veldhoven.

Het smalle aanbod van maatschappij- en geesteswetenschappen doet de regio-Tilburg, “met een op één na grootste economische groeipotentieel en met een onbetwifelbaar uitzicht op een centrale Europese positie op middellange termijn”, volgens de bestuurder tekort. Van Veldhoven wil dat uitbreiden met bedrijfskunde, gezondheidswetenschappen, wiskunde, geschiedenis, sociale geografie, biologie en natuur- en milieuwetenschappen. Waarvan acte.

HOP, Pieter Evelein

De man die altijd wilde winnen

Vroeger, toen kon je lachen. Toen kreeg je bijna wekelijks verhalen te horen over vergaderingen met rondvliegende asbakken, deuren die uit hun hengsels werden gesmeten, rondvliegende kogels of een gezelschap voorname heren die wanhopig naar het lichtknopje op zoek waren.

Dat was toen de universiteit nog jong was, toen alles nog geregeld moest worden en toen Co Greep zich daarmee bemoeide. Vrijdag, als het summum van al dat regel, Randwyck met het aanpalende AZM, onherroepelijk geopend is, neemt hij afscheid van de universiteit. Het dreigt saai te worden in die ordelijke gebouwen zonder de onordelijkste man die de universiteit tot nu toe heeft gekend.

Co Greep in 'zijn' ziekenhuis (foto Nelis Tutkey)

Greep heeft zich nooit iets aan conventies gelegen laten liggen. Aan een universiteit die, hoe jong ze ook is, van de conventies aan elkaar hangt, heeft zijn optreden altijd smakelijke verhalen opgeleverd. Vriend en vijand zijn het over eens dat hij zeer veel voor de universiteit en het ziekenhuis gepresteerd heeft, al heeft de een meer moeite met de manier waarop het doel bereikt werd dan de ander. Wie ruzie met hem kreeg vond hem een lomperd en wie iets van hem gedaan kreeg vond hem een charmante boef. De vraag of hij meer conflicten oploste dan opriep, is moeilijk te beantwoorden, zeker vanwege zijn hard-tegen-hard-tactiek, waar men zeker niet het woordje 'takt' uit mag pikken. Heel Nederland mocht indertijd meegenieten van het Klokkenberg-conflict, waar hartschirurg Van der Schaar vechtend met collega_ over straatrolde. Greep genoot van de bemiddelaarsrol die hem was toebedeeld. Per privé-vliegtuig liet hij zich vanuit zijn zomerverblijf in de Algarve overvliegen naar Breda om Van der Schaar buiten de deur te werken.

Deur ontzet

In eigen huis lagen de conflicten voor het oprapen toen het stadsziekenhuis Sint Annadal, waar specialisten hun koninkrijkjes met absolute macht bestierden, tot een academisch ziekenhuis moest worden omgevormd. Jarenlang bood het ziekenhuis de aanblik van een slagveld. Greep kwam, vocht en overwon groten-deels. Tijdens vergaderingen over de afkoopsummen van de zittende specialisten viel altijd wat te beleven. Ex-collegevoorzitter mr. R. van den Biggelaar, met wie Greep jarenlang een paar apart vormde, kan zich zeer levendig herinneren hoe deze een vergaderzaal kon verlaten, als het overleg niet helemaal naar wens verliep: „Wij zaten een keer te vergaderen in Annadal met de Commissie Extra-honorering. Co werd op een gegeven moment zo kwaad dat hij naar buiten liep en de deur zo hard dichtgooide, dat er een metselaar en een timmerman aan te pas zijn gekomen om de schade te herstellen, uiteraard op kosten van de universiteit. Die deur was dagenlang de attractie van het ziekenhuis, waar iedereen vol ontzag naar kwam kijken. De ankers van het kozijn waren door de muur naar buiten gekomen!”

Licht uit

Niet lang daarna kon de universiteit genieten van de volgende stunt. Tijdens een bijeenkomst van het Annadalbestuur en het universitaire college van bestuur in 'kamer duizend' aan de Tongersestraat stond de toornige professor op om de zaal te verlaten. Voordat hij de deur dichtmeet, deed hij het licht uit. „Daar zaten we dan met al die hotemetoten in het aarddonker,” herinnert Van den Biggelaar zich: „Je kon echt geen hand voor je ogen zien. Ik heb toen op de tast het lichtknopje moeten zoeken en toen we elkaar weer zagen zitten heb ik excuses namens de universiteit aangeboden. Je kunt het je voorstellen: al die verbijsterde deftige Maastrichtse bestuurders, die hadden nooit zoiets meegemaakt.”

Ook het buitengewoon plastische taalgebruik van Greep was in die tijd een dankbaar onderwerp van gesprek. „Tja,” zegt Van den Biggelaar, „de man is chirurg en die mensen staan er een beetje om bekend dat ze zich wat ruwer uitdrukken. Co dreigde zo nu en dan wel eens iemand aan zijn scrotum buiten het raam te hangen, maar ik heb gelukkig nooit gehoord dat er mensen door zijn toedoen last hebben gehad van balverzakkingen.”

Schietpartij

Overigens hoefde het vuurwerk tijdens de vergaderingen niet altijd van Greep afkomstig te zijn. Begin jaren tachtig, toen het bestuur van Annadal nog in een pand aan het Onze Lieve Vrouweplein was gehuisvest, vlogen de kogels tijdens een vergadering letterlijk door de kamer. Even dacht men dat de opvliegende professor een geheim wapen te voorschijn had gehaald, maar deze was net zo snel als de andere aanwezigen onder de vergadertafel gedoken. De heren bestuurders moesten even van de schrik bekomen voordat ze begrepen wat er was gebeurd: een paar straten verder had een bankoverval plaatsgevonden en toen de politie de daders had achterhaald, werd er over en weer druk geschoten. Enkele afzwaaiers hadden de ruiten en het plafond van de vergaderkamer doorboord.

Voorzover bekend zijn er nooit gewonden gevallen tijdens vergaderingen met Greep, al scheelde het tenminste één keer niet veel. Dat was toen de hoogleraar Lelkens, die jarenlang in het BMC tevergeefs zat te wachten om als specialist te worden toegelaten in het ziekenhuis, voor een 'bespreking' naar de bestuurskamer van Annadal was gekomen. Zowel Greep als Lelkens hielden voet bij stuk, totdat eerstgenoemde zo boos werd dat hij een asbak pakte en die in de richting van zijn opponent gooidde. Het projectiel miste zijn doel, maar tussen de twee medici is het nooit meer goed gekomen.

Prima donna

Gaf het onstuimige gedrag van Greep het college van bestuur nooit aanleiding om in te grijpen? „Nee hoor,” beweert Van den Biggelaar: „We leefden in een soort wild west-situatie waar niets geregeld was. Co was een prima donna, die je nu eenmaal een aparte behandeling moet geven. Als een beroemde operazangeres in een bad met champagne wil baden, heb je aan die wens te voldoen, anders zingt ze niet. Co heeft natuurlijk enorme verdiensten gehad voor de universiteit. Hij was in die tijd samen met Hans Philipsen eigenlijk de enige hoogleraar die zich interesseerde voor de uitbouw van de universiteit. Zijn steun is voor mij van geweldig belang geweest, hij stond altijd klaar.”

Orchideeën

Greep vergezelde Van den Biggelaar op alle belangrijke missies naar het ministerie. Zo ook toen minister Deetman op influistering

van zijn topambtenaar In 't Veld dreigde de bouw van het academisch ziekenhuis te schrappen. Met veel duw- en trekwerk van Greep, Van den Biggelaar en Verhey (de toenmalige directeur van het ziekenhuis) kon dat voorkomen worden. Om de ruzie met Deetman bij te leggen meldde het duo Van de Biggelaar-Greep zich op de ministeriële werkkamer. Van den Biggelaar haalde een grote doos orchideeën uit Aalsmeer voor de dag: „Kijkt U eens excellentie, voor Uw echtgenote die zo van bloemen houdt.” Waarop de excellentie knorde dat hij geen behoefte had aan kadootjes. Greep had ook iets meegbracht. Hij haalde een plastic tas uit zijn koffertje, vol met proefschriften van zijn vakgroep Algemene Heelkunde. Een voor een deponeerde hij de boekjes met hun befaamde zilveren kaft op het bureau van de minister: „En kijkt U hier ook eens, wat een wetenschappelijke productie wij hebben!” Overigens heeft Deetman na enig aandringen de orchideeën toch geaccepteerd.

Toch wist ook Van den Biggelaar niet altijd aan de uitbarstingen van Greep te ontkomen. Op de beruchte avond in 1987 toen de faculteitsraad geweigerd had zijn mandaat als voorzitter van de medische faculteit te verlengen, had Greep enkele vertrouwelingen opgetrommeld om bij hem thuis de situatie te bespreken. Omdat het was een mooie zomeravond was, had het gezelschap buiten op het terras plaatsgenomen. Op een gegeven moment meldde zich ook Van den Biggelaar - niet uitgenodigd - om zijn deelneming met de tot val gebrachte dekaan te betuigen. Deze was daar echter niet van gediend: „En jij maakt dat je binnen dertig seconden hier weg bent!” riep Greep hem toe. Sussende woorden hielpen niet, zodat de collegevoorzitter niets anders te doen stond dan af te druipen. Einde terrascène.

Tempo

Greeps werktempo is spreekwoordelijk. „Van de honderd dingen die hij doet, gaan er misschien zeventig fout, maar dan blijven er nog altijd dertig over die goed gaan. Dat is nog altijd tien keer beter dan een ander die per jaar drie dingen goed doet en nul fouten maakt,” heeft ziekenhuisdirecteur Verhey ooit van hem gezegd. De huidige directeur van de juridische faculteit, mr. A. Luermans, schat het resultaat van Greeps werk op tachtig procent goed en twintig procent fout: „Ik vond het geniaal wat die man allemaal voor mekaar kreeg.” In de jaren dat hij als beleidsmedewerker voor Greep werkte heeft Luermans zo nu en dan moeten afzien: „Het gebeurde wel eens dat ik samen met een secretaresse op de stoep voor het hoofdgebouw klaarstond met een stapel vergaderstukken. Dan zagen we een taxi komen aanrijden, het raampje ging open, wij gooiden die stukken naar binnen en weg was ie weer. Ik ging een keer als secretaris met hem mee naar Enkhuizen, waar hij moest bemiddelen in een specialistenconflict. Om vijf uur vertrokken we met een taxi uit Maastricht, want om acht uur begon de vergadering. In Enkhuizen zei hij tegen de taxichauffeur: wacht maar even, we zijn zo terug. Maar het duurde bijna de hele dag. Uiteindelijk werd de oplossing gevonden terwijl Greep even naar het toilet was. Toen hij weer binnenkwam, zeiden we tegen hem: we zijn er uit, we regelen het zus en zo. Waarop zijn reactie was: dat was precies mijn oplossing, dat heb ik toch maar mooi geregeld! Om twee uur 's nachts konden we eindelijk terug naar Maastricht. In de taxi zei hij: schrijf nou even dat rapport over die kwestie. Ik was doodmoe, maar hij bleef maar aandringen, dus heb ik dat maar gedaan. In de buurt van Eindhoven was ik klaar, maar toen ik het hem wilde laten lezen, zei hij: ach, ik lees het morgen wel.”

Móeten winnen

Dat Greep altijd móet winnen ondervond Luermans ook toen de complete staf van het faculteitsbureau voor een weekend te gast was op het landgoed van Greep senior in Holten: „'s Avonds gingen we een potje dammen. Ik won en dat vond hij gelukkig niet zo leuk. Na een uurtje wilde hij revanche, maar het werd remise. Toen de anderen voorzichtig naar de stand informeerden, zei hij: het is één-één!”

Ook de directeur van de Faculteit der Geneeskunde, mr. E. Steur, heeft in de jaren dat hij als faculteitssecretaris onder Greep werkte, de nodige 'nummertjes Greep' meegemaakt: „De nacht van Son en Breugel is me altijd bijgebleven: 's avonds kwamen hier twee taxi's voorrijden om een stuk of tien mensen van de faculteit op te halen. We gingen naar Son en Breugel naar het huis van Flendrig om daar een oplossing te vinden voor de reorganisatie van Interne Geneeskunde. Flendrig was duidelijk de kandidaat van het ziekenhuis, terwijl vooral de universiteit een andere oplossing en een andere kandidaat op het oog had. We hebben daar toen samen met die twee kandidaten de hele avond en een groot stuk van de nacht over gepraat. Aan het eind van dat gesprek is de oplossing vastgelegd. Dat was nou een typische Greep-aanpak: met zijn allen in de taxi en dan de zaak oplossen. Het is niet altijd even zachtzinnig gegaan, maar dat kon ook niet. Als je eens zag wat voor een toestand er heerste in Annadal: als je daar was gaan overleggen, dan waren we nu nog bezig geweest. Greep is natuurlijk controversieel opgetreden, maar je moet bedenken dat hij met grote bronnen van conflicten te maken had: de academisering van Annadal, de bezuinigingsoperaties en de bouw van het academisch ziekenhuis met daaraan verbonden de kwestie eerste- en tweede lijn.”

Jacques Herraets

Studenten menu

2 stokjes suflaki

1 giros

1 zaziki

frites en salades

1 uso

Alles samen f20,-

Vanaf 1 - 9 - 1992

iedere maandag t/m donderdag

Alleen met collegekaart

GRIEKSE SPECIALITEITEN RESTAURANT

PLAKA

ST. BERNARDUSSTRAAT 4A MAASTRICHT
TEL. (043)-254256

Autorijschool Dorssers

Spoedcursus fl. 1.200,-
incl. theorieboek, examen
en examenrijden.
Bel nu voor een afspraak
tel. 046-377738
b.g.g. 06-52981362

Ook uitermate geschikt voor
diegenen, die al op examen zijn
geweest

**Café
Intermezzo**
Tongersestraat 19
6211 LL Maastricht
Tel. 043 - 257866

Keuken open van 12.00 tot 22.00 uur

Ook voor een snelle lunch

Openingstijden: van 9.00 's morgens tot
2.00 uur 's nachts
Woensdag gesloten

Autorijschool Jacob

Spoedcursus fl. 999,- incl.
examenrijden.
Bel nu voor een afspraak
tel. 04404-1590
tussen 21.00 en 22.00 uur
Ook uitermate geschikt
voor diegenen, die al op
examen zijn geweest

Boekhandel
DE TRIBUNE
Kapoensstraat 8
6211 KW Maastricht
Telefoon (043) 251978

GRIEKSE EETHUIS
Nellus
**DE BETERE GRIEKSE
SPECIALITEITEN**
Menu's vanaf:
f 9,50 tot f 24,50
Gefrituurde visjes
Gegrilde makreel en forel
Geopend 17-22 uur
Dinsdags gesloten
Alex. Battalaan 61
Maastricht. Tel. 043-215358

Autorijschool Dorssers

start 15 september a.s. met
spoedopleiding voor rijbewijs
Examendatum: half november
Bel nu voor een afspraak
Tel. 046-377738
b.g.g. 06-52981362

UNIEK BIJ TOPTIEK : ZACHTE EN

HARDE LENZEN VOOR 300 PIEK!

Natuurlijk incl. oogmeting, aanpassing en nacontrole.

OOK UNIEK: TOPTIEK LEASEPLAN! VOOR DE PRIJS VAN 2 PILS PER WEEK

het hele jaar topkwaliteit lenzen. Informeer meteen!

Of kies voor kleur. Ook zonder sterkte. Verander bruine
ogen in blauwe. Of andersom. Voor de prijs van een
goede zonnebril!

Markt 28
6211 CJ Maastricht
043-217065

BETROUWBAAR & BETAALBAAR

* INFORMATIEMIDDAG OVER * **** KAMERHUUR ****

Waar kamernood is wordt daarvan misbruik gemaakt. Maastricht is hierop geen uitzondering. Verhuurders verzinnen steeds weer nieuwe trucs om hoge huren te kunnen vragen. Makkelijk genoeg, want aanstaande en zittende kamerbewoners zijn meestal slecht op de hoogte van hun rechten. Op 15 september organiseert het Stedelijk Bewonersoverleg Maastricht daarom een informatiebijeenkomst over kamerhuur en wat daar zoal bij komt kijken.

Op de bijeenkomst zullen we ondermeer ingaan op:

- rechten en plichten van de kamerhuurder
- huurprijzen en huurverhogingen
- servicekosten
- huurcontracten: wat mag en wat mag niet
- huurbescherming
- en nog veel meer

De info-middag bestaat uit twee delen:
Voor de pauze zullen twee advocaten aan de hand van praktijkvoorbeelden algemene informatie geven;
Na de pauze zal ingegaan worden op vragen en opmerkingen uit de zaal.

**OP DINSDAG 15 SEPTEMBER
VAN 14 TOT 16 UUR
CAPUCIJNENSTRAAT 43
TOEGANG GRATIS**

U wilt een RIJBEWIJS

7 theorielessen en computertoets, leerboek en examenaanvraag:
f140,-
Praktijklessen in Volkswagen Golf
GARANTIE

Door ons stappenplan en het houden van proefexamens, wordt u optimaal voorbereid en vertrouwd gemaakt met uw rijexamen. Indien u voor het proefexamen slaagt, doch niet voor het eigenlijke examen, bieden wij u de mogelijkheid tot een gratis herexamen. Tevens Uw adres voor spoedcursus en motorrijles.

VERKEERSSCHOOL 'CHRISTOFFEL'
Gerckenshaag 33, 6228 EL, Maastricht. tel. 043-611315

DE NIEUWWAARDE VAN UW SPORTKOUSEN?

(...) bla bla

met al die CD's, boeken en sportkousen
erbij opgeteld mevrouw meneer bent u
onderviseerd als u het al niet jaren
was, voor ongevallen WA, braak, brand,
schroei, zeng en u krijgt de
nieuwwaarde uitgekeerd van uw
bagagekoffer bla bla (...)

Intelligente mensen
kiezen nog steeds liever
voor een inboedel-,
aansprakelijkheids- en
ongevallenverzekering
van Pro Civibus

pro civibus

De hoogste graad in zekerheid
voor academici en HBO-ers

Amsterdam 020-5708208
Stadhouderskade 140
Groningen 050-184114
Spitsluisen NZ 11

ECS - Economische Computer Service
Bombedaal 16 6228 GT Maastricht
TEL. 043 - 614.699

ECS 386SX-25 Color:

- 80386-SX op 25 MHz, Landmark 32
- 2 MB geheugen, 0 wait states
- uitbreidbaar tot 17 MB on board
- 3.5" (1.44MB) floppy drive
- 40 MB Seagate harddisk, 22 ms
- 2 serieel, 1 parallel en 1 game
- 512 kB VGA-kaart, 1024 x 768 x 16
- Mini-Tower 200 Watt met display
- extended AT-keyboard, 101 keys
- Muis + tekenprogramma + toebehoren
- Color MultiScan Monitor max 1024 x 768, 0.28

1.995,- INCL BTW OOK ANDERE CONFIGURATIES MOGELIJK !
105 MB Seagate harddisk 16 ms ipv 40 MB meerprijs 250,- in btw
80386DX 40MHz, 64kB, 4 MB, 105 MB, verder als SX-25 2.495,- in btw
80486DX 33MHz, 256kB, 4 MB, 105 MB, verder als SX-25 3.295,- in btw
U kunt overdag, 's avonds en in het weekend terecht, maar
alleen na telefonische afspraak. ECS geeft 1 jaar garantie !

Bulletin

De rubriek Universiteit Algemeen wordt verzorgd door PR & Voorlichting. Andere kopij moet bij onderstaande contactpersonen worden ingeleverd in de week voorafgaand aan de verschijningsdatum:

Vakgr./comm. FdAW: Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 883486, voor woe. 12.00 uur.

Vakgr./comm./studiever. FdEW: B.Staveaux, Fac.Bur., Tongerestraat 53, tel. 888271, voor do. 12.00 uur.

Vakgr./comm./studiever. FdG: R.le Doux, Fac.Bur., niveau 3, kamernr. 3226, UNS 50, tel. 881448, voor woe. 12.00 uur.

Vakgr./comm./studiever. FdGW: A.Bastiaens, Bur.Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1.249, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.

Vakgr./comm./studiever. FdR: A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 883004, voor woe. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./Studentenpastoraten: N.Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor woe. 16.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij de facultaire contactpersoon.

Berichten voor onderdeel 'Universiteit Algemeen' inleveren bij Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 883081, voor vrij. 12.00 uur.

Externe berichten worden alleen opgenomen als er plaats is. Info.: PR & Voorlichting, tel. 883081.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Promotie drs. M.W.J. Messing

Op 11 september, om 14.00 uur, verdedigt drs. Messing zijn proefschrift 'Antihypertensive drugs and the microcirculation'. Promotor is prof.dr. H.A.J. Struijker Boudier.

In dit proefschrift wordt onderzoek beschreven gericht op een evaluatie van de microcirculaire werking van verschillende medicijnen tegen hoge bloeddruk bij ratten. Het onderzoek laat zien dat verschillende medicijnen tegen een verhoogde bloeddruk, in doseringen die gelijkaardige onderdrukkende effecten laten zien, verschillende effecten hebben op diverse microvasculaire niveaus. Drs. Messing concludeert dat medicijnen die selectieve verwijding veroorzaken van de microcirculatie in de kleinste slagaders de meest rationele medicatie zijn voor de behandeling van hoge bloeddruk.

Afscheidsrede prof.dr. J.M. Greep

Op 11 september, om 16.30 uur, neemt prof. Greep afscheid van de RL met de rede 'Maastricht, Medisch Onderwijs Centrum van de Universe? Kennis- en Vaardigheidstraining in Internationaal Perspectief'.

Prijzen voor GKG-psychologe dr. A. Jansen

Mw.dr. A. Jansen, universitair docent bij GKG ontvangt op 19 november 1992 een onderscheiding van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP). Onlangs ontving zij ook de eerste van de twee jaarlijkse prijzen van het Prof.dr. P.E. Boeke-fonds.

Noorse prijs voor prof. De Vries

Dr. M.W. de Vries, hoogleraar Sociale Psychiatrie en wetenschappelijk directeur van het IPSE, heeft op 7 september de Noorse prof. Ø. Ødegardprijs 1992 van de Letten F. Saugstad Foundation ontvangen. De prijs is een onderscheiding op het gebied van psychiatrisch onderzoek voor uitstekend onderzoek naar het ontstaan van en veranderingen in de aard en het voorkomen van geestesziekten bij bepaalde bevolkingsgroepen.

E. Hustinxprijs voor dr. D.Th. Ubbink

De Edmond Hustinxprijs voor de Wetenschap 1992 is tijdens de opening van het academisch jaar uitgereikt aan dr. D.Th. Ubbink. Dr. Ubbink is op 24 juni j.l. aan de RL gepromoveerd op het proefschrift 'On skin microvascular reactivity in patients with lower limb ischaemia'.

Catharina Pijlspriz uitgereikt

Dr. Arnoud Arntz en dr. Eddy Houwaart hebben op 8 september 1992 de Catharina Pijlspriz 1992 voor onderzoekers op het terrein van de Gezondheidswetenschappen ontvangen.

Arnoud Arntz ontving de prijs voor zijn dissertatie 'Pain: attention, prediction and control', waarop hij op 28 juni 1991 promoveerde. Arntz is medewerker bij de vakgroep Medische Psychologie.

Eddy Houwaart promoveerde op 12 april 1991 op het proefschrift 'De hygiënist. Artsen, staat en volksgezondheid in Nederland 1840 -

1890'. Hij verrichtte zijn promotie-onderzoek bij de vakgroep Geschiedenis.

Meer dan miljoen subsidie voor onderzoek geheugen en veroudering

De onderzoeksgroep, onder leiding van de neuropsycholoog prof.dr. J. Jolles, heeft een grote subsidie gekregen van de Ministeries van Onderwijs & Wetenschappen en Welzijn, Volksgezondheid & Cultuur. Aanvullende subsidie is verkregen van onder andere de Nederlandse Hersenstichting. Met behulp van deze subsidies zal in de komende 5 jaar een zeer groot onderzoek naar de veroudering van geheugen en aanverwante functies plaatsvinden.

Duizendste bul Geneeskunde

De FdG heeft op woensdag 9 september de duizendste bul toegekend aan Ben J.E. de Veen. Deze toekenning en de feestelijke uitreiking van de bul vonden plaats na een intern symposium over de geschiedenis van de Faculteit der Geneeskunde.

UNIVERSITEITSRAAD

Agenda vergadering

Op 24 september zal de Universiteitsraad in zijn bijeenkomst de volgende onderwerpen behandelen:

- Rapportage voortgang project Wonen boven Winkels.
- VSNU: kwaliteitsonderzoek.
- Termijn bevoegdverklaring bijz. leerstoelen die door het bedrijfsleven worden aangevraagd.
- Benoeming vice-voorzitter Universiteitsraad en benoeming voorzitters en vice-voorzitters UR-commissies

De vergadering van de Universiteitsraad vindt plaats in de UR-zaal, Oud Gouvernement.

De vergadering begint om **19.30 uur** en is openbaar.

Omstreeks 20.00 uur bestaat er gelegenheid gebruik te maken van het **sprekerskwartier**.

Boek FdG/FdGW

"Twee faculteiten onder een dak" is de titel van een publikatie die het CvB heeft aangeboden aan alle medewerkers van de faculteiten Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen. Daarmee wordt de aandacht gevestigd op de mijlpaal die de RL bereikt heeft met het tot stand komen van de nieuwbouw voor beide faculteiten. Bij PR&Voorlichting is nog een aantal exemplaren verkrijgbaar. Wie belangstelling heeft kan zich schriftelijk aanmelden; PR&Voorlichting, Bou3. De verzending vindt plaats als zich een voldoende aantal belangstellenden heeft aangemeld. Wie het eerst komt, het eerst maalt.

ALMA AGENDA

Agenda van activiteiten in het kader van het samenwerkingsverband tussen de universiteiten van Aken, Luik en Maastricht.

ALMA-sporttoernooi

Op 22 oktober vindt in Maastricht het ALMA-sporttoernooi plaats. Op het programma staan voetbal, volleybal, schermen, bridge, badminton, handbal en basketbal.

Informatie: tel. 883135 / 883134

Symposium Environment and Health

ALMA houdt op 23 oktober aan de RL een symposium over milieuproblematiek in de Euregio. Het symposium 'Environment and Health: scientific and social aspects' belicht milieu-gezondheidsproblemen vanuit wetenschappelijke, sociale, technische en politieke invalshoeken. Informatie: Ingrid Leijts, tel. 883108

PERSONEEL

Kas

Per 1-9-1992 is de kas bij de Financieel Economische Dienst geopend van 9.00 tot 16.30 uur; dit geldt zowel voor de locatie binnenstad (TS6) als voor de locatie Randwijck (UNS50);

Uitstapje

Op 18-9-1992 is de FED de hele dag gesloten i.v.m. het jaarlijkse uitstapje.

Spreekuur ziektekostenverzekering DEL

Op 22 september a.s. zal de heer C. v.d. Mei van de Kooyman groep, de tussenpersoon voor DEL Verzekeringen, aanwezig zijn in het Oud Gouvernement, Bouillonstraat 3, kamer 0.116B.

Vanaf 9.15 uur kunt u bij hem terecht met vragen over de ziektekostenverzekering. Om wachttijden te beperken is het gewenst om vooraf een afspraak te maken. U kunt dit doen via mw. M. de Jong, tel. 883177. RL-medewerkers die nog niet bij DEL Verzekeringen collectief tegen ziektekosten verzekerd zijn, kunnen zich dan ook aanmelden voor de verzekering. Een brochure over de verzekering met daarin de belangrijkste bepalingen, de premies en een aanmeldingsformulier kan worden verkregen bij de dienst P&O.

Kort verslag van de 86e GO bijeenkomst d.d. 23.07.1992

1. Reorganisatie Eerste Graads Lerarenopleiding (EGLO)
Het College van Bestuur heeft de EGLO "in reorganisatie" verklaard. De betrokken medewerkers komen hierdoor in de positie van herplaatsingskandidaat.

Er komt een overlevings-/personeelsplan dat besproken wordt in de GO-bijeenkomst van 22.10.92.

2. Decentrale Arbeidsvoorwaardengelden
Te verwachten inhoud van het CvB-voorstel aan de centrales n.a.v. het beprokene in het arbeidsvoorwaardenoverleg:
- Ophoging van het bedrag van de kinderopvang per 01.01.1993 met f 60.000,— tot 310.000,— per jaar
- voorzieningen t.b.v. vervoerplan
- afschaffing / afbouw lange spaarvariant, m.n. de 42 uren-variant
- flexibilisering ouderschapsverlof
- mc-compensatie

Geoormerkte toewijzing per beheerseenheid van het voor compensatie beschikbare bedrag (f 3.500,—), zodat ieder MC-lid in het beginsel hierop aanspraak kan maken

3. Concept-reglement Persoonsregistratie RL
Het reglement is door het GO akkoord bevonden.

Eerstvolgende GO-bijeenkomst 22 oktober 1992

M. Frissen, secretaris GO
Dienst Personeel en Organisatie
tel: 3197

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen te richten aan de dienst P&O. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 013

Bij het Faculteitsbureau van de Faculteit der Economische Wetenschappen is t.b.v. de ordersteuning Bureau Onderzoek t.b.v. het project meting onderzoeksgegevens 1986 - 1991 een vacature voor een **student-assistent(e) 0.2 fte** voor de periode van 1 oktober 1992 tot 1 april 1993.

Taken:

- verrichten van vergelijkend onderzoek naar onderzoeksoutput van de faculteit met behulp van de jaarverslagen;
- administratieve werkzaamheden t.b.v. bureau onderzoek.

Eisen:

- 2e of 3e jaars student (vanaf 1 september 1992);
- goede communicatieve eigenschappen;
- flexibel en actief bezig kunnen zijn;
- kennis van wp51 en MS-DOS;
- zelfstandig kunnen werken;
- interesse in onderzoek.

Voor verdere informatie kun je bellen naar Truus Offermans, tel. 043-888830.

Belangstellenden kunnen hun schriftelijke sollicitaties voor 15 september 1992 richten aan mw. T. Offermans, Rijksuniversiteit Limburg, FdEW, postbus 616, 6200 MD Maastricht of inleveren in de brievenbus secretariaat Bureau Onderzoek FdEW, Tongerestraat 53, kamer 3.072.

Interne vacature 014

Bij de vakgroep Bedrijfseconomie-I bestaat per 1 november 1992 een vacature voor een

assistent in opleiding (m/v)

Projecttitel: Toetredingsbelemmerende strategieën.

Omschrijving van het project: Bedrijven kunnen doelbewust pogingen ondernemen om nieuwe toetreders van de markt te weren. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van een groot aantal strategieën, variërend van capaciteitsuitbreidingen tot reclamecampagnes. Het project betreft een empirisch onderzoek in een aantal Europese landen naar de mate waarin ondernemingen daadwerkelijk van dergelijke toetredingsbelemmerende strategieën gebruik maken.

Funcievereisten: Affiniteit met bedrijfseconomische of bedrijfskundige vraagstukken is gewenst.

Een kwantitatieve oriëntatie strekt tot aanbeveling.

Salariëring

Oplopend van f 1.943,- bruto per maand in het eerste jaar tot f 3.464,- bruto per maand in het vierde jaar.

Inlichtingen

prof.dr. A. van Witteloostuijn, tel 043-888129.

Reacties onder vermelding van het vacaturnummer op brief en envelop **binnen een week** richten aan de dienst Personele Zaken.

Interne vacature 015

Bij de vakgroep Bedrijfseconomie-I bestaat per 1 november 1992 een vacature voor een

assistent in opleiding (m/v)

Projecttitel: Organisaties in verval.

Omschrijving van het project: Berichten over bedrijven in moeilijkheden zijn schering en inslag. Het project richt zich op een empirische speurtocht naar externe en interne factoren die kunnen verklaren welke organisaties wel en welke niet verval doormaken. hierop aansluitend kan de vraag worden gesteld welke strategieën verval, met uiteindelijk misschien zelfs uittreding, kunnen voorkomen.

Funcievereisten: Affiniteit met bedrijfseconomische of bedrijfskundige

RL-AGENDA

Promoties en inaugurele- of afscheidsredes vinden plaats in de Aula, Tongerestraat 53. Informatie: Rectoraat, 883096/883210

07 tot 12-09 filmprogramma n.a.v. opening nieuwbouw, UNS 50
10-09 Start open dagen bibliotheek en studiëleidschap
10 en 11-09 Ieder uur rondleiding door bibliotheek/studiëleidschap,
10-09 Symposium Veiligheid en Milieu, 13.30 uur, UNS 50
11-09 Promotie M. Messing, 14.00 uur
11-09 Afscheidsrede J.M. Greep, 16.30 uur, Collegezaal
17-09 Inauguratie H. Neumann, 16.00 uur
18-09 Promotie A. Blokland, 14.00 uur
24-09 Promotie H. Velthuisen, 16.00 uur
25-09 Promotie A. van der Arend, 16.00 uur
30-09 Symposium 'Eigen verantwoordelijkheid in de gezondheidszorg', Aula, 14.00 uur
01-10 Promotie A. van de Kar, 16.00 uur
02-10 Inauguratie P. Pop, 16.00 uur
08-10 Promotie C. Lucas, 14.00 uur
08-10 Promotie M. Dubelaar, 16.00 uur
09-10 Promotie A. Oerlemans, 14.00 uur
09-10 Promotie K. Cox, 16.00 uur

15-10 Bijeenkomst Emancipatiecommissie RL, 15.30u, info: 887166
16-10 Promotie H. Verspagen, 14.00 uur
16-10 Promotie W. Meijerink, 16.00 uur
23-10 Promotie S. Bulstra, 14.00 uur
23-10 Promotie G. Span, 16.00 uur
23-10 Symposium 'Environment and health scientific and social aspects' (ALMA-symposium), Tongerestraat 53, Info: mw. I. Leijts, tel. 883108/883513
27-10 Inauguratie Th. Mock, 16.00 uur
29-10 (Dubbel)inauguratie A. Huson en H. Kuipers, 15.00 uur
30-10 Aula gereserveerd
31-10 Voorlichtingsdag voor toekomstige studenten: Gezondheidswetenschappen, deeltijdopleiding Verplegingswetenschap, Milieugezondheidkunde, Cultuur en Wetenschapsstudies, Kennis-technologie
05-11 Promotie D. Terwel, 16.00 uur
06-11 Aula gereserveerd
07-11 Voorlichtingsdag voor toekomstige studenten: nederlands recht dag-en deeltijdopleiding, Fiscaal recht, Economie en Econometrie. RL-locaties, info: 887172
12-11 Promotie L. Fasotti, 14.00 uur
12-11 Bijeenkomst Emancipatiecommissie RL, 15.30u, info: 887166
13-11 Aula gereserveerd

14-11 Voorlichtingsdag voor toekomstige studenten: geneeskunde, Gezondheidswetenschappen, deeltijdopleiding Verplegingswetenschap en Milieugezondheidkunde. RL-locaties, info: 887172
26-11 Promotie J. Bothmer, 14.00 uur
26-11 Promotie J. Codrington, 16.00 uur
27-11 Inauguratie G. Mincke, 16.00 uur
03-12 Bijeenkomst Emancipatiecommissie RL, 15.30 u, info: 887166
04-12 Aula gereserveerd
10-12 Promotie W. Maertzdorf, 16.00 uur
11-12 Aula gereserveerd
18-12 Promotie H. Boonen, 12.00 uur
18-12 Promotie T. de Kok, 14.00 uur
18-12 Promotie Y. Graus, 16.00 uur
25-12 Kerstmis RL gesloten
26-12 idem
1993
08-01 Dies Natalis, 15.30 uur
22-01 Inauguratie E. Wouters, 16.00 uur
29-01 Inauguratie J. Troost, 16.00 uur
12-02 (Dubbel)inauguratie W. Vermeend en E. Jurgens, 15.00 uur
13-03 Aula gereserveerd
20-03 Aula gereserveerd
28-05 Afscheidsrede E. Marres, 16.00 uur
01-10 Afscheidsrede G. Hofstede, 16.00 uur

LET'S TALK MONEY

Geld, geldstromen en financiële besturing. Daar gaan we het over hebben in de Financieel-economische Workshop van Koninklijke PTT Nederland NV, van 17 tot en met 19 november, op ons Landgoed Voorlinden te Wassenaar.

Deelname staat open voor academici met kennis van en affiniteit met het financieel-economische werkveld. U studeert na april 1993 af. Daarnaast is uw niveau boven gemiddeld en bent u ambitieus en ondernemend.

Graag laten wij u in een paar dagen tijd zien hoe complex en tegelijkertijd boeiend de veranderende wereld van PTT is. Actuele vraagstukken, boeiende cases en uitdagende stellingen waar u actief op inspeelt.

U gooit hoge ogen in het managementgame dat we met u spelen. Kortom, u laat zien dat u partij bent voor de professionals van PTT. In samenspel met hen zorgt u voor een workshop van hoog niveau. Let's talk money. Drie dagen lang. In select gezelschap. Reis- en verblijfskosten zijn uiteraard voor rekening van PTT Nederland.

Een inschrijfformulier is verkrijgbaar bij de economische studieverenigingen of bij Koninklijke PTT Nederland NV, Concernstaf Management Development, Postbus 15000, 9700 CD Groningen. De inschrijftermijn sluit op 25 september 1992. De selectie van deelnemers zal plaatsvinden t/m 16 oktober 1992.

PTT Financieel-economische Workshop 1992

ptt nederland

Bulletin

vraagstukken is gewenst.

Een kwantitatieve oriëntatie strekt tot aanbeveling.

Salariëring

Oplopend van f 1.943,- bruto per maand in het eerste jaar tot f 3.464,- bruto per maand in het vierde jaar.

Inlichtingen

prof.dr. A. van Witteloostuijn, tel 043-888129.

Reacties onder vermelding van het vacaturnummer op brief en envelop **binnen een week** richten aan de dienst Personele Zaken.

Interne vacature 016

Binnen de afdeling Kindergeneeskunde van het AZM wordt het aantal onderzoeksprojecten wederom uitgebreid. Binnenkort start er een klinisch onderzoek naar de effectiviteit en veiligheid van Ranitidine bij kinderen met chronisch recidiverende buikpijn en gastrooesophagale reflux.

Dit onderzoek zal plaatsvinden onder supervisie van dr. S. van der Meer, kinderarts en dr. P. Forget, gastroenteroloog en drs. A. van der Neucker, kinderarts.

Voor dit project dat gedurende 15 maanden zal lopen, zoeken wij een enthousiaste

Research-medewerker (m/v) 1.0 fte

die in samenwerking met de kinderartsen en gastro-enterologen zal zorgdragen voor het verzamelen en verwerken van gegevens van o.a. pH-metingen, serum monsters en biopsie materialen. Tevens zal betrouwbare zorgdragen voor het onderhouden van contacten met de deelnemende regionale kinderartsen.

Verslaglegging, presentatie en publicaties behoren tevens tot de taken.

Van de kandidaten verwachten wij:

- ruime interesse voor het onderzoekswerk
- affiniteit met kinderen en kindergeneeskunde
- basis-arts diploma
- in teamverband kunnen werken

Wij bieden U:

- een onderzoeksvriendelijke omgeving
- de mogelijkheid onderzoekservaring op te doen
- uitgebreid kennis te maken met het specialisme kindergeneeskunde

Salaris:

Afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 3.614,- bruto per maand

(max. schaal 6 BBRA 1984).

Inlichtingen: dr. P. Forget (877248)

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

Nieuwe geautomatiseerde catalogus UB

De UB stapt één dezer dagen over op een verbeterde versie van de geautomatiseerde catalogus. Dit betekent dat u geconfronteerd wordt met een andere lay-out van het beeldscherm en op een andere wijze moet zoeken. De nieuwe catalogus maakt bv. geen onderscheid tussen een menu- en commandoversie en biedt meer zoekmogelijkheden, o.a. op trefwoord en ISBN. Om vertrouwd te raken met de nieuwe catalogus zullen instructies georganiseerd worden. Hierover zal nog bericht worden.

Open dagen

Vrijdag 11 september is er gelegenheid de nieuwe Bibliotheek en het Studielandschap Geneeskunde / Gezondheidswetenschappen te bezichtigen. Bovendien zullen ook rondleidingen gegeven worden onder leiding van UB-medewerkers (vanaf 9.00 - 17.00 uur, elk heel uur).

Openingstijden Computerruimte FdAW gewijzigd

De computerruimte FdAW (Bonnetenstraat) is maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 - 17.00 uur.

EAU INTERNATIONALE SAMENWERK

Scope on the Globe

Op 11 en 12 september 1992 organiseert Scope on the Globe een informatiebeurs over studeren, stage en werken in het buitenland voor studenten en afgestudeerden van HBO en universiteit. De beurs vindt plaats in de RAI te Amsterdam. Tijdens de beurs zijn er stands aanwezig van organisaties, hogescholen en universiteiten uit binnen- en buitenland. Bezoekers kunnen zich laten voorlichten over beurzen, uitwisselingsprogramma's en onderwijssystemen in verschillende landen. Ook worden er lezingen en workshops georganiseerd over uiteenlopende onderwerpen. De RL is op deze beurs ook vertegenwoordigd.

in verband hiermee vervalt het spreekuur van Bureau Internationale Samenwerking op vrijdag 11 september.

Netherland-America Foundation (NAF) beurzen voor studie in de Verenigde Staten

De NAF stelt wederom voor het academisch jaar 1993/94 een aantal beurzen beschikbaar voor veelbelovende jonge Nederlandse academici om een 'Master's degree' studie aan een prestigieuze Amerikaanse universiteit te gaan volgen in de vakgebieden:

- economie;
- bedrijfskunde, 'business administration';
- journalistiek;
- communicatiewetenschappen.

De kandidaten moeten wel zichzelf aanmelden aan de Amerikaanse universiteit van hun keuze en daar reeds in het najaar van 1992 mee beginnen.

Meer informatie: Ina Engelen, tel. 883211.

New Masters degree University of Leicester

The University of Leicester is launching a new Masters degree an M.Sc (by distance learning) in the Sociology of Sport and Sports Management. This two year distance learning course is a pioneering Masters degree which has direct relevance to practitioners and others working in the sports/leisure industry. Meer informatie: Ina Engelen, tel. 883211.

Openingstijden

Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten en medewerkers wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 -

11.30 uur in de Studie-infotheek van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, ingang Lenculenstraat, kamernr. 0311.

LET OP: op vrijdag 11 september 1992 vervalt het spreekuur!!

STUDENT EN ZAKEN

Studentendecanaat

Open spreekuur studentendecanen: di. en do. 14.00-16.00, wo. 17.00-19.00 u. Len.26, k. 0310B. Tel. spreekuur ma. t/m vr. 13.30-14.00 u., tel. 883354 (ook voor afspraken).

Studentenpsycholoog

Voor een gesprek met de studentenpsycholoog Ruud van den Berg, kun je een afspraak maken via het secretariaat Studentenzaken, Len.26, kamer 0310B. Tel.: 883354.

Steunpunt Studiefinanciering

Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 06 - 3 21 21 51, Len.26.

Studie-Infotheek

De Studie-Infotheek heeft informatie en nieuwe studiegidsen van alle HBO, WO, post-HBO en post-academische opleidingen in Nederland. Tevens zijn de zaterdag-edities van alle grote regionale en nationale dagbladen ter inzage aanwezig alsmede vele vacature-bladen. Kom eens binnenlopen ! Lenculenstr. 26, kamer 0311, Tel. 883351.

Openingstijden: ma. di. en do. 14.00-16.30 u en wo. 16.00-19.00 u en vr. 09.00-12.00 u.

Ordnrs te koop

Omdat de studieinfotheek, i.v.m. een betere herkenbaarheid van het info-materiaal, is overgegaan op gekleurde ordners, zijn de oude doch zeer goede zwarte ordners te koop: **5 stuks voor f 10,-**, tijdens openingsuren.

Centrale Studenten Administratie

Openingstijden CSA: ma. t/m do. 13.30-16.30 u. en vr. 09.00-12.00 u.

Agenda Aege-Maastricht

Lokale agenda:

Wo. 23 sep.: Feest in de Momus.

Do. 1 t/m zo. 4 okt.: Introductie weekend.

Elke di.-avond vanaf 22.00 u., borrel in café Metamorfoos, kleine Gracht. Europese agenda:

Do. 24 t/m zo. 27 sep.: Wines of Valladolid in Valladolid (Spanje).

Wo. 23 t/m vr. 2 okt.: Promotion tour to Moska.

Zo. 27 t/m do. 1 okt.: Visit Norway Return to Nature in Trondheim (Noorwegen).

Vr. 2 t/m zo. 4 okt.: President's meeting in Türkeu (Finland).

S.I.B.

Thu. 17 sep.: 20.00 hrs., R. 2.001 TS53, Lecture about The French referendum on Maastricht, "l'Europe oui, Maastricht non". Speaker will be mr. Pertec from the European Institute for Public Administration, EIPA. Erasmus students are welcome !

NSEM

NSEM studentenvakbond, nieuw tel.nr. 043-883142. Lidmaatschap f 10,- per jaar.

Agenda Tafelstraat 13

Inschrijven voor de verschillende groepen van de Studentenekklesia op Tafelstraat 13 is nog mogelijk.

Ma. 14 sep.: 20.00 u., eerste bijeenkomst van de toneelgroep.

Di. 15 sep.: 17.45 u. - 19.30 u., eerste bijeenkomst van het koor.

Wo. 16 sep.: 18.15 u., eerste bijeenkomst van de groep yoga voor beginners, 20.00 u. spiritualiteit, 20.00 u. poezie.

Do. 17 sep.: 20.00 u., filosofiegroep aan de hand van een videoreeks. Voor al deze groepen is de eerste bijeenkomst vrijblijvend en alle vinden plaats op Tafelstraat 13. Verdere informatie verkrijgbaar op Tafelstraat 13, tel. 215651, alwaar ook het volledige jaarprogramma verkrijgbaar is. Op **zondag 13 sep.** zal Joen Drost in een viering in de St. Jan (kerk met de rode toren aan het vrijthof) om 10.15 u. voorgaan.

STUDIUM GENERALE

Cursussen

Studium Generale Maastricht organiseert komend seizoen weer cursussen voor studenten. De cursussen bestaan over het algemeen uit tien lessen en vinden plaats in het Lösstheater (Achter de Barakken 31a) met uitzondering van de cursus fotografie, die vindt plaats in het Kokopand (Hoogbrugstraat 1). Er wordt gestart in de week van 28 sep. Inschrijving dient te geschieden vóór 17 sep. bij Studium Generale, tel.: 043-883545 (van 9.00 tot 12.30 u.) of aanmelden bij SG via postbus 616, 6200 MD Maastricht.

Het betreft de volgende cursussen:

Portret- en modeltekenen voor beginners. Vanaf 28 sep. maandags van 20.00 tot 22.00 u., f 130,- incl. modelkst.

Tekenen naar de waarneming. Vanaf 29 sep., dinsdags van 20.00 tot 22.00 u., f 95,-.

Grafische vormgeving. Vanaf 30 sep., woensdags van 16.00 tot 18.00 u., f 95,-.

Schilderen. vanaf 30 sep., woensdags van 20.00 tot 22.00 u., f 95,-.

Aquarelleren. Vanaf 1 okt., donderdags van 16.00 tot 18.00 u., f 95,-.

Model in kleur. Vanaf 1 okt., donderdags van 20.00 tot 22.00 u., f 130,- incl. modelkst.

Fotografie (z/w) voor beginners. Vanaf 28 sep., maandags van 19.30 tot 22.30 u., f 95,-.

Theatervormgeving. Vanaf 12 okt., maandags van 16.00 tot 18.00 u., f 45,-.

Theaterbeschouwing. Vanaf 4 okt., zondags voorafgaand aan de voorstellingen van 20.00 tot 22.00 u., f 130,- incl. toegang.

LV&S

Golf

Wo. 16 sep. start beginnerscursus golf olv R. Kok in sporthal Randwijk. Tijden: wo. 13.45-14.45 u. of 14.45-15.45 u. Cursusduur: 7 lessen. Kosten: f 50,- sportkaart verplicht. Inschrijven bij LV&S.

Klassiek ballet

Dit jaar kun je klassiek ballet beoefenen bij ballet- en dans centrum "Impulse". Plaats: Wijckergachtstr. 30. Verschillende dagen, tijden en nivo's zijn mogelijk. Kursusduur: ± 3 maanden. Aanvang 1e periode: sep. t/m nov.'92. Vervolgperiodes: dec. t/m feb.'93 en mrt. t/m jun.'93. Kosten per periode: f 45,- sportkaart verplicht. Info en inschrijven bij LV&S.

Krachtsport - wijziging

De wekelijkse krachtsporttraining, zoals vermeld in het LV&S sportvademecum '92-'93 (zie blz 43), vervalt voor het hele academisch jaar.

Outdoor tennistoernooi

Za. 3 okt. organiseert LV&S ism Stennis een outdoor tennistoernooi. Informatie en/of inschrijven bij LV&S.

Skipp

Vanuit de docenten van LV&S is het idee ontstaan om tot een nieuwe uitdagende vorm van conditietraining te komen. Op do.-avond van 18.30-19.30 u. gaat het skipp programma van start. Skipp is een vorm van conditie-training waarbij op aparte wijze gebruik wordt gemaakt van uitdagende sportvormen en muziek. Voor hem en haar.

T'ai chi chuan - wijziging

Tijdstip van de t'ai chi chuan training, zoals in het LV&S sportvademecum is vermeld, is gewijzigd: van 20.00-22.30 u. naar **20.00-21.15 u.** Plaats: Toneelacademie, Lenculenstr. 31-33. Dag: maandag. Sportkaart verplicht.

Vrije sport - wijziging

In het LV&S sportvademecum '92-'93 staat bij vrije sport (blz 59) onder het kopje "Extra" een foutief tijdstip vermeld. De vrije sport op de vrijdag olv B. Hendrickx begint nl. om 13.30 en duurt tot 15.00 u.

Weerbaarheid

Ma. 28 sep. start cursus weerbaarheid van 16.30-18.00 u. olv T. Besjes. Plaats: gymzaal Pres. Rooseveltlaan 101. Cursusduur: 10 lessen. Kosten: f 12,50 sportkaart verplicht. Inschrijven bij LV&S.

Zwemmen tijdens de pauze

Met ingang van 14 sep. zijn de tijden en dagen veranderd van het pauze zwemmen in zwembad Dousberg. Nieuwe tijden: ma. t/m do.: 13.00-13.30 u. Gratis op vertoon van sportkaart/zwemabonnement.

ALGEMENE WETENSCHAPPEN

Spiegelzaal

Vakgroepsecretariaten e.a. die de Spiegelzaal, Kapoenstraat 2 gereserveerd hebben vanaf 1 september 1992, gelieve contact op te nemen met Marty Heuvelman, Faculteitsburo FdAW telefoon 883486. Door omstandigheden heeft men de agenda met de reeds gereserveerde tijden weggegooid. Ik kan nu niet nagaan, wie, wanneer gereserveerd heeft.

Verhuizing FdAW

De medewerkers van het Faculteitsburo en het buro onderwijs zijn 8 september verhuisd van Bredestraat 24 naar Kapoenstraat 2. U kunt ons via onze oude telefoonnummers bereiken.

ECONOMIE

Lezingen in het kader van het blok "Vrouw en economie"

WOMEN IN THE EUROPEAN ECONOMY

23 september, 16.00 uur, TS 53, kamer 0001: Dr. Barbara Krug (Universität des Saarlandes, Germany) "Women and public choice theory"
30 september, 16.00 uur, TS 53, kamer 0001: Drs. Janneke Plantenga, (University of Utrecht) "Women's labour market participation in Europe"
7 oktober, 16.00 uur, TS 53, kamer 0001: Prof. Dr. Danièle Meulders (DULBEA, Brussels) "A-typical labour market relations in Europe"
14 oktober, 16.00 uur, TS 53, kamer 0001: Dr. Geske Dijkstra (University of Limburg) "Women in Eastern Europe"
21 oktober, 16.00 uur, TS 53, kamer 0001: Prof. Dr. Jeanne de Bruyn (Free University Amsterdam) "Comparable worth and pay equity"

Participanten gezocht voor onderzoek

Het Maastricht Accounting and Auditing Research Center zoekt onder 3e- en 4e-jaars economiestudenten participanten voor één van haar onderzoeksprojecten. Het onderzoek bestaat uit een aantal experimenten in de vorm van een "management game". De duur van een experiment is één ochtend. De beloning bedraagt gemiddeld f40,- en minimaal f30,-. Deelname is mogelijk op één van de onderstaande data: di. 22 sept., wo. 23 sept., do. 24 sept., do. 1 okt., ma. 19 okt., di. 20 okt. De aanvang van de experimenten is steeds om 08.30 uur. De experimenten vinden plaats in kamer 3015. Aanmelding is mogelijk bij Marianne Keulen op kamer 2026, d.m.v. inlevering van een briefje met vermelding van naam, collegenr., telefoonnr. en datum van voorkeur, met verwijzing naar "management game". Aanmelding s.v.p. vóór di. 22 sept. U ontvangt dan tegenbericht voor bevestiging van de aanmelding.

Spreekuren studeren/stage in het buitenland

Vanaf 31 augustus zijn er wekelijks **spreekuren** voor studenten betreffende studie en/of stage in het buitenland. Deze vinden plaats in gebouw TS 53, kamer 3.046 en wel op **maandag en vrijdag voor blok 1 en dinsdag en vrijdag voor blok 2** telkens van **15.00-16.00 uur**. Paul Janssen en Sandra Swelsen verzorgen dit spreekuur.

Bulletin

Toetsen Statistiek 2.1 en de Herkansing Statistiek 2.5 BE/IM

In tegenstelling tot hetgeen op het toetsrooster (2e versie, TC 92.033) vermeld staat, zullen de toetsen Statistiek 2.1 AE/IM/BE (eerder gepland op 27/10) en Wiskunde 2.1 AE/IM/BE (gepland op 28/10) gecombineerd worden tot één gezamenlijke toets op woensdag 28 oktober 1992 van 09.00-12.00 uur, lokaties Geusselt/De Heeg

(lokatieverdeling wordt nader bekendgemaakt)

Deze toets zal bestaan uit:

- * een Wiskunde-deel 2.1 AE/IM/BE
- * een Statistiek-deel 2.1 AE/IM/BE

Het Statistiek-deel fungeert tevens als Herkansing Statistiek 2.5 BE/IM. De op het toetsrooster genoemde datum voor de Herkansing Statistiek 2.5 BE/IM in Toetsperiode 2 (14 januari 1993) zal dan ook vervallen. 3e en 4e jaarsstudenten die wensen deel te nemen aan de Herkansingstoets Statistiek 2.5 BE/IM op **28 oktober** kunnen op het nieuwe toetsinschrijfformulier voor Toetsperiode 1 onder het kopje "overig nl." aangeven dat zij aan genoemde toets wensen deel te nemen. De Herkansingen Statistiek 2.2 en Wiskunde 2.3 worden apart afgenomen zoals vermeld in het toetsrooster.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Tekstverwerkers vanaf 28 september in Faculteiten I

De tekstverwerkingsfaciliteiten voor studenten FdGW, FdG en MGK gaan (samen met de vakgroep MI&S) verhuizen. De nieuwe locatie wordt lokaal 0.119 op begane grond van het gebouw Faculteiten I (de voormalige bibliotheek). Vanaf 14 september zal er geen tekstverwerking meer mogelijk zijn op de Annalaan 60. De nieuwe ruimte aan het P. Debyeplein 1 wordt op 28 september geopend. Tegelijkertijd met de verhuizing worden de faciliteiten uitgebreid. Er komen 9 PC's bij en er komt een nieuwe, krachtige laserprinter. Verder wordt het reserveringssysteem aangepast. Reserveren kan voortaan vanaf de tekstverwerkers zelf. Om te kunnen reserveren, maar ook om te kunnen werken heb je een password nodig dat je kunt opvragen bij de studentassistent.

Vacature studentenlid planningsgroep

Gevraagd voor het blok 2.5.2. "Probleemanalyse" studentlid voor de planningsgroep. De student dient het blok gelopen te hebben. Melden bij M.Dix, blokcoördinator, vakgroep Epidemiologie, telefoon 883207, na 15 september 883263.

Stage mogelijkheden

In het kader van het project 'Ontwikkeling, implementatie en evaluatie van aidsvoorlichting voor het voortgezet onderwijs' zijn er voor het studiejaar '92-'93 twee stageplaatsen vacant: -1- Opzetten, uitvoeren en verslaggeven van een procesevaluatie van een nieuw lesprogramma over aids. -2- Opzetten, uitvoeren en verslaggeven van een onderzoek in het kader van het verschijnsel 'response shift' bij de evaluatie van vaardigheidstrainingen. Bel voor meer informatie: Herman Schaalma 883262.

Mede organisatoren Symposium

Medio februari 1993 wordt er een symposium georganiseerd met als thema Agressie. Hiervoor worden nog enkele studenten gezocht die mee willen helpen met de organisatie. In principe gaat het hierbij om een tijdelijke lidmaatschap van de werkgroep Activiteiten (VBGGK), met ingang van half augustus. Meer informatie en/of aanmelding: Annette Rasser, tel.: 253605 of Karin Huijgens, tel.: 0932-89718502.

Studenten FdGW

De studentenfractie FdG en FdGW is op zoek naar een student 1e fase FdG/FdGW, die namens haar de functie wil vervullen van student-adviseur 1e fase in de Intrafacultaire Wetenschaps Commissie (IWC). De IWC is een beleidsadviserend orgaan van de Faculteitsbesturen FdG en FdGW. Deze functie gaat in per 1 oktober 1992. Geïnteresseerden kunnen verdere informatie inwinnen bij Gerda de Vries tel.: 217510 of bij Dirk-Jan Siebos tel.: 252556.

Gezondheidswetenschappen

Filosofie en Theorie voor de doorstroomprogramma's VW, GVO, en voor KTGW, 2e periode. Studenten die dit blok zullen volgen wordt aanbevolen om aan te schaffen: G. de Vries, De ontwikkeling van wetenschap, Groningen, Wolters Noordhoff, 1985. Voor meer informatie: Klasien Horstman, coördinator (881144/881118).

Openingstijden balie en spreekuur bij Bureau Onderwijs FdGW

Van maandag tot en met vrijdag is de balie van Bureau Onderwijs open van 10.30-11.00 uur en van 15.30-16.00 uur. Het spreekuur is van 10.15-11.15 en van 15.15-16.15 uur. Alle studenten worden dringend verzocht zich aan deze tijden te houden.

RECHTSGELEERDHEID

Balietijden Bureau Onderwijs

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Verkrijgbaar aan de balie

Roosters en blokboeken avondopleiding en dagopleiding. Studiegidsen.

Regels en richtlijnen Nederlands en Fiscaal recht.

Nadere regeling Nederlands en Fiscaal recht.

Literatuurklappers. Deze worden per blokperiode los aan de balie verkocht.

Colleges en lezingen

14.09: college Rechtshandhaving 20.00-21.00 uur k. 1030A Nieuwenhof. Het strafprocesrecht door J. Wöretshofer

16.09: college Rechtsgeschiedenis 11.00-13.00 uur Collegezaal Jezuitenklooster

16.09: college Inleiding Ned. recht 13.15-15.15 uur Collegezaal Jezuitenklooster door J. Leijten

16.09: College Arbeid 15.30-17.30 uur Collegezaal Jezuitenklooster. Inleiding Europees arbeidsrecht door P. van de Bossche

23.09: college Inleiding Ned. recht 09.00-11.00 uur Collegezaal Jezuitenklooster door R. Bakker

23.09: college Rechtsgeschiedenis 11.00-13.00 uur Collegezaal Jezuitenklooster

23.09: college Belastingrecht voor ondernemingen 15.30 uur Collegezaal Nieuwenhof. Foutenleer door A. Thomassen

23.09: college Rechtshandhaving 15.30-16.30 uur Collegezaal Jezuitenklooster. Het burgerlijk procesrecht door G. Rijken

23.09: college Arbeid 13.15-15.15 uur Collegezaal Jezuitenklooster. De internationale rechtsorde door C. Flinterman.

30.09: college Rechtsgeschiedenis 11.00-13.00 uur Collegezaal Jezuitenklooster

30.09: college Arbeid 13.15-15.15 uur Collegezaal Jezuitenklooster. De dynamiek in het arbeidsrecht door A. Geers.

30.09: college Inleiding Ned. recht 15.30-17.30 uur Collegezaal Jezuitenklooster door Worldneth

Militair bestuursrecht

Op vrijdag 11 september 1992 nemen de colleges Militair bestuursrecht een aanvang. Deze colleges worden verzorgd door Prof. mr. G.L. Coolen. In dit keuzevak, dat alleen aan de Universiteit van Amsterdam wordt gedoceerd, wordt met name de rechtspositie van de vrijwillig dienende en dienstplichtige militair aan de orde gesteld.

Plaats: Universiteit van Amsterdam, Juridisch Instituut, Oudemanhuispoort, zaal A 212.

Belangstellenden dienen zich voor bovengenoemde datum of tijdens het eerste college in te schrijven bij mr. P. Osinga, Seminarium van Hamel, Sectie militair recht, kamer E 307, Kloveniersburgwal 72, 1012 CZ Amsterdam, tel.: 020-5253941.

Ouranos agenda

7 sept-19 sept: Boekenverkoop aan de balie naast de portier. Ouranosleden krijgen 10 % korting op de boeken.

26 en 27 okt: Intro-zeilweekend. Ouranos organiseert een introductieweekend waaraan alle (ook al ben je nog geen lid) eerstejaars kunnen deelnemen. Inschrijven is mogelijk via het formulier in het introductieboekje of tijdens de spreekuren op de typekamer.

Mededeling: Willen a.u.b. de Ouranosleden die verhuizen c.q. verhuisd zijn hun nieuwe adres doorgeven.

Ouranos heeft vanaf 7 sept. weer iedere ma-di-do-vr spreekuur op de typekamer van 12.30-13.30 uur. Ons tel.nr. is 043-883071.

GENEESKUNDE

Student-adviseur gezocht voor IWC

De Studentenfractie FdG/FdGW is op zoek naar een student 1e fase FdG/FdGW die namens haar de functie wil vervullen van student-adviseur 1e fase in de Interfacultaire Wetenschaps Commissie (IWC). De IWC is een beleidsadviserend orgaan van de Faculteitsbesturen FdG en FdGW. Deze functie gaat in per 1 oktober 1992. Geïnteresseerden kunnen verdere informatie inwinnen bij: Gera de Vries (tel. 217510) of Dirk-Jan Siebos (tel. 252556).

3e European Students' Conference

Van 15 t/ 17 oktober vindt plaats 3e European Students' Conference at the Charite Berlin.

Er wordt een wetenschappelijke conferentie georganiseerd, waar studenten resultaten van hun onderzoekswerk kunnen presenteren (onderwerpen: Immunologie, Interne Geneeskunde, Chirurgie en vrije medische onderwerpen). Tevens vindt plaats een symposium "Medical Students and Europe '93".

In dit symposium worden de veranderingen en mogelijkheden gepresenteerd van het ERASMUS-programma en andere programma's van de Commission of the European Communities.

Voor verdere informatie contact opnemen met: Docent Dr.sc. H. Bäuml, Direktor für Bildung und Studium, Schumannstrasse 20/21, O-1040 Berlin, Deutschland, tel. 09-37-286-2159. Telefax 09-37-286-2035.

Reductiebureau Geneeskunde

Per 1 september 1992 zal het REDUCTIEBUREAU GENEESKUNDE (in de even weken van het jaar) op woensdagavond tussen 18.30-19.30 uur geopend zijn. De openingstijd op de 1e woensdag van de maand tussen 11.30-12.30 komt hierdoor te vervallen. Natuurlijk zal het Reductiebureau ook iedere dinsdag en donderdag tussen 11.30-12.30 uur geopend zijn.

Mededelingen van Bureau Onderwijs

VOORTGANGSTOETS FdG

De data van de voor alle studenten van de FdG verplichte Voortgangstoetsen voor het ac. jaar 1992/1993 zijn de woensdagen 23 september, 16 december, 10 maart en 16 juni.

De eerstvolgende voor alle studenten van de FdG verplichte Voortgangstoets wordt afgenomen op **WOENSDAG 23 SEPTEMBER 1992 - COLLEGEKAART VERPLICHT** - vanaf exact 9.00 tot 13.00 uur in de tennishal DOUSBERG, Dousbergseweg 4. De zalen zijn open vanaf 8.30 uur. **Iedereen dient om 8.50 uur aanwezig te zijn**, de deuren gaan om 8.55 uur dicht.

De zaalindelingen zijn alfabetisch op achternaam en worden opgehangen bij de onderwijsbalie FdG (UNS 50, K. 1.150A). Let op of het **VT-niveau** juist is. **Zo niet**, geef dit dan tijdig door bij de onderwijsbalie. Voor invulling van de optisch leesbare antwoordformulieren s.v.p. een **HB-potlood en een gum** meebrengen. De antwoordformulieren mogen niet later dan 13.00 uur worden ingeleverd. Inleveren commentaren tot dinsdagmiddag 29 september. Commentaren liggen ter inzage bij de onderwijsbalie v.a. maandag 5 oktober.

Toetsresultaten zijn beschikbaar vanaf **ca. 22 oktober**. Voor het reglement van orde wordt verwezen naar de Facultaire Studiegids Geneeskunde 1992/1993.

Getuigschriftenuitreiking

Op **woensdag 16 september a.s.** vindt er weer een getuigschriftenuitreiking plaats in de St. Janskerk te Maastricht.

Uitreiking propaedeusegetuigschrift: 09.00 uur

Uitreiking doctoraalgetuigschrift: 13.00 uur

Uitreiking basisartsgetuigschrift: 15.00 uur

Eenieder die voor één van deze uitreikingen is geselecteerd, ontvangt persoonlijk bericht.

MFV Reflex

Met REFLEX naar PARIJS

Op 6, 7 en 8 november organiseert MFV REFLEX een excursie naar Parijs. Deze geheel verzorgde excursie kost slechts f 175,-. Bij de prijs is van alles inbegrepen: reis, overnachting, eten, museumkaartjes, metrotickets, diner in de bus tijdens de terugreis, Paris by night, douche op alle kamers enz. Als je zin hebt om mee te gaan, schrijf je dan zo snel mogelijk in in het trefcentrum (UNS 50). De plaatsen zijn beperkt. Bij inschrijving kontant betalen. Een reisverzekering is verplicht, het is mogelijk deze tegen f 8,- af te sluiten bij de inschrijving.

Verdere informatie is te verkrijgen bij Nanja van Geel (043- 671085), Jeroen Jannink (043-617337) of Carien Smeets (043- 253213).

ECONOMIE GENEESKUNDE GEZONDHEIDS- WETENSCHAPPEN RECHTEN...

DE BOEKEN BIJ BERGMANS

BOEKHANDEL
Bergmans

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

Symposium: "Bestaat mystiek nog?"

23-24 oktober 1992 overzicht van de westers christelijke mystiek. M.m.v.

prof. dr. Quispel - Dionysius de Areopagiet

dr. van Oort - Augustinus

dr. Pranger - Bernardus van Clairvaux

drs. van Schaik - Ruusbroec

drs. Slavenburg - 19e en 20e eeuwse mystiek

prof. dr. Blommenstijn - 19e en 20e eeuwse mystiek

Brochure te verkrijgen op: 03430-16112.

het nederlands S studenten o rkest

In januari '93 zal het Nederlands Studenten Orkest zijn 41e tournee langs de grote Nederlandse concertpodia maken o.l.v. Roland Kieft.

Programma: M. Altena - Opdrachtcompositie

G. Gershwin - Pianoconcert in F

D. Sjostakovitsj - Symfonie nr. 12

Audities: 12 oktober: Amsterdam

13 oktober: Groningen

14 oktober: Leiden

15 oktober: Utrecht

Aanmelding en informatie: Natalie Veen, tel. 020-6931697

Océ is de hoofdsponsor van het Nederlands Studenten Orkest

Oké, het is waar, uiteindelijk moet je het zelf doen, maar met de vakkennis en de sfeer van

AUTORIJSCHOOL R. ten BRINK

Op weg naar je Rijbewijs

* -Lessen in VW Golf

* -Volgens nieuwe rijprocedure

* -Verantwoord en doordacht fasenplan

* -Examengarantie

* -f 37,50 voor 60 minuten

Telefoon 043-613426

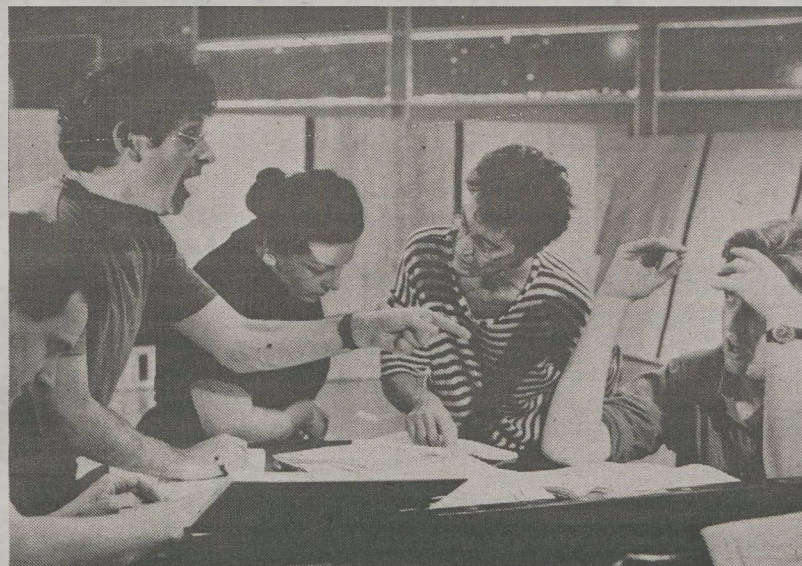
Ook voor theorie en speedcursussen

Veel ongeluk bij Gluck en de Grieken

Iphigénie en Tauride, de tragische opera van Cristoph Willibald Gluck, gaat op 19 september in première. Veel dood en verderf in dit Griekse tranendal, dat het Maastrichtse gezelschap Opera Zuid na 'La Traviata' een tweede blockbuster moet opleveren.

De Griekse mythologie is er een van gepassioneerde moord en doodslag. Vooraf aan het verblijf van Iphigénie op Tauris is er al het een en ander gebeurd: Iphigeneia's vader, koning Agamemnon, heeft een hinde gedood. De godin Artemis (die van de jacht) is daar niet blij mee en eist dat de koning bij wijze van verzoening zijn dochter offert. Vlak voordat deze eis wordt ingewilligd daalt een wolk neer voor het altaar. Als de mist optrekt blijkt Iphigeneia vervangen door een hinde. Artemis heeft de koningsdochter op het laatste moment gespaard en meegevoerd naar Tauris. Daar slijt zij haar dagen met het voltrekken van de doodvonnissen van alle vreemdelingen die in Tauris aankomen. Koning Thaos is namelijk ooit voorspeld dat hij door de hand van een vreemdeling zal sterven. Ondertussen wordt Agamemnon vermoord door zijn vrouw, en die weer door hun beider zoon, Orestes. Vijftien jaar later spoelen Orestes en zijn vriend Pylades aan op Tauris. Orestes' zus, Iphigeneia, wordt opgedragen het tweetal te doden. Het komt nooit meer goed. In de visie van het regisseursduo Moshe Leiser en Patrice Caulier is veel te veel ellende aan de episode op Tauris voorafgegaan. Benadrukt wordt de ondraaglijke last van moordenaar Iphigeneia en moordmoordenaar Orestes. Het is niet zozeer een Hobbesiaanse visie (de oorlog van allen tegen allen) die hier wordt uitgedragen als wel de verwondering over en fascinatie voor het menselijk lot. Want hoewel mythisch, het verhaal is van alle tijden en ons mensen eigen, zoals de regisseurs enigszins obli-gaat opmerken. Nader tot het lot dan maar, en daartoe biedt het werk van Gluck

Opera Zuid repeteert Iphigénie en Tauride

(1714-1787), in tegenstelling tot dat van veel van zijn voorgangers, een goede mogelijkheid. De componist geldt als de belangrijkste hervormer van de 18e-eeuwse opera. Hij zag weinig in de toenmalige praktijk, waarbij bijvoorbeeld de handeling werd stilgelegd voor een aria. Wars van tierelantijnen streefde hij naar een minder gekunstelde vorm. Schone eenvoud, luidde het credo. Handeling, aria en koor vloeien in Iphigénie subtiel in elkaar over. Het is met name daarin dat deze opera zich onderscheidt van andere: Glucks werk dompelt onder, nader tot het lot. Maar de basale vorm maakt Iphigénie ook makkelijk te verkrachten. De muziek dient met veel stijl en emotie uitgevoerd. In Glucks geest esceneren Leiser en Caulier het verhaal met de muziek; de interpretatie van de zangers staat voorop - o.a. Sylvia Brunet in de titelrol. Halve repetities worden doorgebracht achter de piano en pas daarna volgt het verkennen van het toneel. Overigens hebben zowel de regisseurs als Brunet reeds eerder meegewerkt aan opvoeringen van Iphigénie. Verder met het verhaal: als Orestes en Pylades arriveren te Tauris herkent Iphigeneia haar broer niet. Desgevraagd antwoordt Orestes dat Agamemnons vrouw vermoord werd door haar zoon (hijzelf), maar voegt eraan toe dat vervolgens ook de zoon is overleden. Rouw siert dan ook Elektra, de achtergebleven dochter van het gezin Agamemnon. Iphigeneia wil

haar zus een brief sturen. Een van de twee vreemdelingen mag die bezorgen. Het wordt Pylades. Ondertussen maakt Iphigeneia zich op om haar broer te doden. Puntje, puntje, puntje.

Hoewel, zo spannend is het niet. Het einde van de tragedie is de operaliefhebber bekend: Iphigeneia herkent haar broer uiteindelijk en Pylades komt terug met versterking. Het puntje, puntje, puntje geldt veeleer de spanning tussen de muziek en de tekst. Soms discrepant, zoals het moment waarop Orestes zingt van rust, terwijl de muziek een innerlijke bosbrand doet vermoeden. En vaak aanvullend, wanneer niet de weinige handeling maar uitsluitend de psyche van de hoofdrolspeler een aanknopingspunt voor het verhaal vormt. Muziek, teruggebracht tot haar enige taak, volgens Gluck. Het dienstbaar zijn aan de poëzie. Dat bij voorkeur zonder opsmuk, naakt. Alleen dan is het lot enigszins grijpbaar, alleen dan de onderdompeling volmaakt. En dat rijmt.

Eugène Baak

Iphigénie en Tauride, première 19 september, acht uur, Theater alh Vrijthof. Donderdag 8 oktober kunnen RL-studenten op vertoon van een collegekaart voor 29,- de voorstelling in Heerlen bijwonen.

Wanneer krijgt Maastricht een behoorlijk jazzpodium?

Kroegrumoer en all that jazz

Echte jazzfreaks hebben het maar moeilijk in Maastricht. Natuurlijk zijn evenementen als het jaarlijkse JazzMecca flinke stappen op de goede weg, maar een vast jazzpodium, waar onder goede condities te genieten valt van een breed aanbod aan verschillende bands, ontbreekt. Met als gevolg dat de liefhebber, als er weer eens wat gebeurt, wel bijzonder goed moet opletten om te weten waar en wanneer hij moet opdraven. Zo vanzelfsprekend als een klassiek concert of een theatervoorstelling is jazz hier nog lang niet.

Het aanbod beperkt zich in hoofdzaak tot horeca-gelegenheden. Op dit moment bieden de cafés De Andere Wereld en De Clinique wekelijks optredens. Satyricon organiseert een aantal keren per jaar een concert met gerenommeerde musici: Hans Dulfer, het Stochelo Rosenberg Trio en het Jarmo Hoogendijk/Ben van der Dungen Quintet hebben er op het podiumje gestaan. Ook het Löss-theater laat zich af en toe niet onbetuigd.

Helaas is het juist in die gelegenheden waar wekelijks gespeeld wordt nogal een opgave om naar de muziek te luisteren. Stoelen staan er nooit in concertopstelling, en er wordt heel veel gepraat en rondgelopen; het publiek maakt overduidelijk dat het niet voor de muziek naar het café is gekomen. Dat hindert de concentratie van luisteraar en musicus.

Kan het beter? Vast wel. Ideaal zou een wekelijkse sessie zijn, met plaatselijke helden en nationale bekendheden in een echte intieme concertambiance. Vanzelfsprekend is die ambiance altijd op dezelfde plaats: dan hoeft niemand zich meer te begraven in de Maaspost of in 'Uit in Maastricht' om uit te zoeken waar de eventuele jazz-scene nu weer zal opduiken.

Een band die zo'n concertpodium verdient is het Maastrichtse Trio Joep van Leeuwen. Het groepje, bestaande uit gitarist Van Leeuwen, een bassist en een drummer, speelt wekelijks in café De Andere Wereld. Het is een goed ingewerkt gezelschap met vooral 'swing'-repertoire. Joep van Leeuwen heeft echter ook twee fusion-stukken geschreven, die hij afgelopen donderdag 3 september liet horen. In deze nummers

gebruikt hij een gitaarsynthesizer, wat een geluid oplevert dat het midden houdt tussen een orgel en een Andes-panfluit. Er was bovendien een gastsoliste: zangeres Janis Lakers uit de Verenigde Staten, die al enige tijd met het trio samenwerkt. Haar lichte timbre en Amerikaanse dictie vormen een aardige aanvulling op de ook zonder haar al levendige instrumentalisten. Jammer genoeg was het publiek ook deze keer weer niet al te goed bij de les. Deze musici verdienen een aandachtiger gehoor.

Jorn van Doesum

Agenda

donderdag 10 september
Joep van Leeuwen trio, jazz, *Andere Wereld*, 22.00

vrijdag 11 september
Antillaanse avond, *Andere Wereld*, 20.00

zaterdag 12 september
Open monumentendag, stad Maastricht, vanaf 10.00
Kunstmarkt en kunstroute, O.L.Vrouweplein, 12.00

zondag 13 september
Kunstmarkt en kunstroute, O.L.Vrouweplein, 12.00

Exposities

Nicolaas Wijnberg, pastels, *Galerie FAH*, Brusselsestraat 80, Maastricht, 13 sept. tot 19 okt. Do 16-20, vr t/m zo 13-17
Harry op de Laak, schilderijen, **Hein Severijns**, porselein, *Galerie Artisant*, Grote Gracht 43, Maastricht, 12 sept. t/m 10 okt. Di t/m za 13.30-17.30

Ludwig Vandeveld, *Galerie In Situ*, Aylvalaan 10, Maastricht, wo t/m za 14-18

Ton Franssen, Christian Heinrich, tekeningen en schilderijen, *Simera Signe Galleries*, Bogaardenstraat 40B, Maastricht, 5 sept. t/m 10 okt. Wo t/m za 13.30-17.30

De mensen en de dingen, beeldende kunst, *Gemeente museum Roermond*, 5 sept. t/m 1 nov. Di t/m vr 11-17, za en zo 14-17

Kunst Herrenlos, Beeldend kunstenaars Rhigmodis en celliste *Gubilda Wörner* werken aan een installatie met tekeningen, stemmen, geluid en video's, *Dominicanerkerk*. Di, wo, vr t/m zo 14-18, do 17-21

Carla Brandts en *Pieter Spruyt*, interieurproducten en schilderijen, *Galerie Driekant*, Kapoenstraat 27, Maastricht. Ma t/m zo 11-18 in september

Aai eens een krokodil, expositie over de huis van mensen en dieren, *Natuurhistorisch Museum*, t/m 13 sept. Ma t/m vr 10-12.30 en 13.30-17, za en zo 14-17

Film

Speelweek 10 t/m 16 september

Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

La belle noiseuse, 20.00

Boyz n the hood, 20.30

Wie zingt daar zo?, 22.00

Cinema Palace, Wyckerbrugstr.

Basic instinct, dag. 21.00. Do, vr, ma en di ook 14.15

Beethoven, dag. 18.45

Letbal Weapon, dag. 14.30, 18.30 en 21.30

Batman, dag. 14.30 en 18.30

The band that rocks the cradle, dag. 21.30. Do, vr, ma en di ook 14.15

Mabi, Kleine Gracht 24A

Allen 3, dag. 21.15. Vr t/m zo. 18.30. Za, zo en wo ook 14.30

White sands, dag. 21.15. Vr, za en zo ook 18.30

Wayne's world, dag. 21.15. Vr t/m zo 18.30. Za, zo en wo ook om 14.30

Flodder in Amerika, dag. om 21.15 Vr t/m zo 18.30. Za, zo en wo ook om 14.30

Cine "K", St. Bernardusstraat 13

Hamlet, dag. 21.00

ZEVEN PIEK VOOR ZEVEN LEVENS

Zeven Levens
de nieuwe CD-single van

DE DIJK

VOOR FL. 6,95 LIGT 'IE BIJ JE PLATENZAAK.

De Zon

Eén van de meest wonderbaarlijke zaken in onze wereld is wat mij betreft de zon. Een knoeteltje ter grootte van een fikse gloeipeer dat iedere morgen weer haar best doet om vrolijk over de kim te klimmen en onze kant van de aardkloot in een plezierige gloed te zetten. Hoera voor de zon!

Dit optimisme geldt niet alleen de mensenwereld, maar ook de dierenwereld en zelfs de plantenwereld. Het raadsel dat ik vandaag daarom in ons onderzoekscolloquium aan de orde wil stellen is dat van de zonnebloem. Treurig laat de zonnebloem des nachts haar kopje hangen. Zij aanschouwt de donkere aarde onder zich en voor het slapen gaan sipt zij wat over haar gloedvolle makker, De Zon.

Maar niet getreurd! 's Morgens in alle vroegte suist die vuurbol weer over de einder en wekt het veld vol zonnebloemen. Opgewekt richten zij allen hun hoofd naar hun Ra.

Het frappante is nu dat zij de zon met niet aflatend enthousiasme volgen langs haar hemelbaan. Hoe doen zij dat? Doen alle zonnebloemen dat? Is er bewijs van dissident gedrag? Zijn er wellicht ook maanbloemen?

Deze quaesties zijn door ons onderzoeksteam onderzocht. De hypothese was dat in de holle stengels van de zonnebloem kolonies mieren leven die er alle belang bij hebben dat de zonnebloem zoveel mogelijk lichtstraaltjes binnenhaalt. Deze mieren zorgen er met ingenieuze stelsels touwtjes, katrolletjes, scharnieren, tandwieltjes en andere mierentechnologie voor dat de bloemenkroon de zon kan blijven volgen. Er gaat daarbij een mier buiten op de bloembladen zitten, en deze mier schreeuwt richt-commando's naar haar makkers in de holle stengels. Die zullen dan uiterst zorgvuldig de stand van zaken bijstellen.

Om dit te onderzoeken hebben we random én willekeurig vijfduizend zonnebloemen geoogst. In geen van de zonnebloemen vonden wij mieren.

Hoewel deze uitkomst op zich teleurstellend mag worden genoemd zitten wij niet bij de pakken neer. Onze hypothese blijft staan, echter onder de voorwaarde dat het moet gaan om intacte zonnebloemen op het veld. Zodra die mieren onze oogstmachines horen aankomen zullen zij namelijk -om ontdekking te voorkomen- rap evacueren en hun besturingssysteem ontmantelen. We hebben wel hoogwaardiger apparatuur nodig om de situatie 'in vivo' te kunnen bestuderen. Een tentatieve begroting voor al die mini-camera's en scalpels en tachtig onderzoeksassistenten komt uit op tenminste vijf miljoen ECU's, maar we maken een goede kans bij de EG. Die geven namelijk geld weg aan allerlei onzin-projecten.

Een eerste pilot-onderzoek naar afwijkend gedrag onder zonnebloemen is trouwens ook al hoopgevend. Op de tienduizend zonnebloemen is er telkens ééntje die net iets te vroeg of te laat haar kopje naar de zon richt. Aba! Ons idee is nu dat we uitgebreid moeten gaan meten aan een brede collectie zonnebloem-velden om daar de mate van sociale druk van de mieren in die overige tienduizend op die ene afwijker te bepalen. Misschien moet de druk nog verder verhoogd worden. Ons streven is, ter optimalisering van het EG-landbouwbeleid, om alle zonnebloemen synchroon te laten bewegen. We verwachten nog eens tien miljoen uit Brussel.

Eva

Ook als het baasje in een zak kruipt moet Brutus koest blijven (foto Nelis Tutkey)

Pensburgers

Rufus heeft nog een lange weg te gaan voor hij het predikaat behendige huishond mag ontvangen van de gelijknamige stichting. Het bestijgen van de wip levert geen problemen op, maar als zijn eigen gewicht plotseling voor een zeer snelle daling zorgt, schrikt hij zich lam. De tekkel kijkt zijn baas aan met een blik die wil zeggen: dat had ik van jou niet verwacht.

BERICHT UIT MAASTRICHT

Het is zondag. Rufus neemt deel aan het behendigheidsparcours op het terrein van Hondencentrum Heuveland. Dit ligt aan de Sandersweg, een zijstraat van de Brusselseweg. Het industrieterrein gaat hier abrupt over in enkele weiden. Een daarvan behoort toe aan het hondencentrum, twee andere zijn door een boer afgestaan zodat de vierhonderd bezoekers de ruimte hebben. Ook al maken de meeste honden vandaag voor het eerst kennis met de hoepel waar zij doorheen moeten springen en met de andere instrumenten, toch is er een competitie ingesteld. Bij het volgende deel van het parcours zijn twaalf paaltjes in de aarde geprikt. Het duurt enige tijd voor Rufus in de gaten krijgt dat hij slalom moet lopen. Rufus doet het, maar raar is het wel: anders ligt hij op zondag toch altijd op de bank met zijn baas met een grote zak wikkels erbij? Zijn lichaamstaal drukt protest uit. Lady gaat aarzelend via een plank omhoog. Bovengekomen moet de reis horizontaal worden voortgezet waarna de afdaling volgt. De golden retriever staat stil. Zij weet namelijk dat haar bazin een broekzak vol koekjes heeft. Dat de klok loopt en dat zij punten dreigt te verspelen interesseert haar niet. De bazin deelt een café noirtje met haar hond en schrokt zichtbaar gestresst de grootste helft naar binnen. Elke deelnemer krijgt een tegel voor aan de wand, maar dat is haar niet genoeg: zij wil een van de drie bekers mee naar huis nemen om die bij de andere hoofdprijzen op het dressoir te zetten. Wanneer de man die de punten noteert dichterbij komt breekt haar het zweet uit.

Er zijn ook zeer actieve honden en net dat is bij sommige onderdelen van het parcours funest. De baas doet namelijk mee: bij de wip begeleidt hij zijn dier aan de zijkant, maar bij het bloklopen wordt er meer inzet van hem gevraagd. De baas staat op twee houten blokken die hij met touwen vasthoudt. De riem is om zijn pols bevestigd. Wanneer de hond gehoorzaam blijft en langzaam meeloopt is alles in orde. Flash echter geeft plotseling een ruk aan de riem waardoor zijn baas van de blokken valt en met een stevige klap in het gras belandt. Deze man komt zich vandaag oriënteren omdat Flash één klein probleem heeft: hij behandelt kinderen en inbrekers op dezelfde wijze, hij likt ze af om zijn goede wil te tonen.

Een variant op de vorige oefening is het zaklopen: de baas stapt in een postzak van de PTT, ongetwijfeld van voor de privatisering, en Flash probeert gezellig erbij te kruipen wat niet op het programma staat. Na het startteken volgt opnieuw een test hoe goed de hond luistert: als hij te snel gaat sneuvelt de combinatie en kan hij zijn punten wel vergeten.

Deze dag wordt door complete families bezocht. Vorig jaar verveelden de kinderen zich na enige tijd en begonnen ze de honden te plagen. Dat was niet bevorderlijk voor de prestaties. Daarom is nu een springkussen aanwezig waar tientallen kinderen overheen tuimelen. Boven hun hoofden zweeft een grote aap die ook met

lucht is gevuld. De attractie wordt aangedreven door een luide motor, maar dat deert de ouders die aan een tafeltje bij het kussen zitten amper.

Cita moet door een buis die overgaat in een huls van stof waarvan het laatste deel op de grond ligt. De Duitse herder ziet niet waar zij uitkomt en dat is vreemd voor haar. Haar baas doet de oefening voor. De puntentelling is eenvoudig: in een halve minuut moet het dier twee keer door de slurf. Wanneer dat lukt krijgt zij twee punten, voor plassen in de slurf wordt een punt afgetrokken.

Er was een afspraak gemaakt met een handelaar die vandaag pensburgers en speciale kroketten voor honden zou verzorgen. Helaas kwam hij niet opdagen zodat de dieren het met de brokken van de sponsor, een fabrikant van hondenvoer, moeten doen. Die weigeren ze niet, maar elke hond die de barbecue passeert waar braadworsten worden bereid, betreurt het dat deze alleen voor de mensen zijn.

Een Jack Russell terrier is een kleine hond die door jagers wordt gebruikt om een vos uit zijn schuilplaats te drijven. Ondanks zijn vriendelijk uiterlijk blijkt het een fel dier. Skippy bijvoorbeeld heeft tijdens de afwezigheid van zijn bazin wel eens een vogelkooi van de ene kant van de huiskamer naar de andere kant getransporteerd. De kanarie revalideert nog steeds. Verder begon zijn als onverwoestbaar aangeprezen mand al na drie dagen sporen van verval te tonen en na twee weken was het vlechtwerk van kunststof total loss.

Toen Skippy steeds meer op een randgroepjongere begon te lijken begreep zijn bazin dat het aan haar lag. Zij liet hem te lang alleen en om zijn eenzaamheid te vergeten werd hij destructief. Skippy is nu weer een sociale hond, zij het met enkele eigenaardigheden. Zo confisqueerde hij ooit een landkaart van Nederland en nam een hap uit de provincie Zeeland. Desondanks houdt hij van mosselen. Beter gezegd: hij is dol op alle voedsel. Vorige maand jatte hij nog een sudderlap van de gedekte tafel, rende ermee weg en keerde pas terug toen het bewijsstuk was verdwenen. Skippy trekt zich van het commentaar boven zijn hoofd niets aan en droomt van modder.

"Er is iets mis met het kussen," roept iemand. De massa verwacht een filosofisch betoog over zoenen aan het einde van de twintigste eeuw, maar het blijkt over de grote aap te gaan. Die stort langzaam in elkaar omdat de motor is uitgevallen. Wanneer zijn hoofd de spelende kinderen nadert, blubbert de bodem van het springkussen richting gras. De kinderen denken dat dit erbij hoort en spelen verder tot van de constructie niets meer over is dan een bont aantal heuvels. De ongecoördineerde groep kippen die in de volgende wei het probleem gade slaat zou ook een behendigheidscurus kunnen gebruiken. Na enkele minuten krijgt een man de motor weer aan het werk.

Een hond moet eerst een gehoorzaamheidscurus volgen voor hij aan behendigheidssport kan doen. De leden van het demonstratieteam tonen het resultaat van zo'n cursus. Zij dragen een spijkerbroek en een rode trui met de merknaam van het hondenvoer erop. De tien dieren voeren tegelijk een reeks bevelen uit. Een boxer paradeert gehoorzaam mee en zitten wil hij ook nog wel, maar liggen weigert hij. Als teken van zijn nonconformisme draagt hij een bonte zakdoek rond de nek. Zijn baas brult hem neer. Even later, op bevel, veert hij overeind maar zijn heldere ogen geven aan dat zijn geest niet is gebroken. Bij een volgende demonstratie saboteert hij de boel gewoon opnieuw.

Peter Caberg